

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևավայրով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

Հայություն -
բորբոքություն

Ան Տպարան «Ա.ԶԱ.Տ»ի, թիւ 5

ԹԻՒՅԱ

ՎԵ

ՊԱԿԻԹ ՔԻԹԱԳՐ

ԼՐՄԷՆԻ, ԹՈՒՄ ՎԵ; ԱՍՈՐԻ ԿՄՐԻ ԷԼԵԱԶՅԼԱՐԸՆՏԱՆ
ԹՈՒՊԱՐ ԷՏԻԼԻՊ ՍԷՉԻԼՄԻՇ ՏԻՐ

ՏՊԱՐԱՆ «Ա.ԶԱ.Տ»

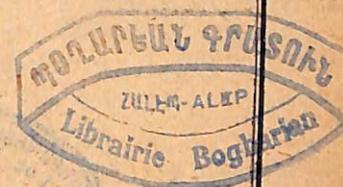
Ե. Տէր Յովհաննէսեան եւ Յ. Աւգունեան
ՊԵՐՈՊՈՒ - 1928

Հրատարակութիւն Տպարան «Ա.ԶԱ.Տ»ի, թիւ 5

2004

ՐԵՒՅԱ ՎԵ ՊԱԽԹ ՔԻԹԱԳԼ

ԵՐՄԵՆԻ, ՌՈՒՄ ՎԵ ԱՍՈՐԻ ԷՂԲԻ ԵԼԵԱԶՅԼԱՐԸՆՑ
ՐՈՒՊԱՐ ԷՑԻԼԻՊ ՄԵԶԻԼՄԻՇ ՏԻՐ

ՏՊԱՐԱՆ «Ա.ԶԱ.Տ»

Յ. Տէր Յովհաննեստան Յ. Ուզունեան

ՔԵՐԴՈՒՅ. 1928 ԱՐԴՐԱ

790 ԱՀ

(904-ակ)

Ա.

ՊԻՐ ԳԱԶ ՍԼԵԶ

Իլմ տահա սօն գարարընը վէրմէմիշ տիր րիւյա
հաղգընտա, ամմա կէրէք մուգատաէս քիթապօ-
լարա, կէրէքսէ իլմի մէնպալարա նազարէն րիւյա-
նըն սէպէպէրի իւչ նէվ տիր:

1.— Ռիւյաեա սէպէպ՝ խայալաթ օլապիլիր, քի
ինսանըն տիւշիւնկիւսիւնէ վէ ֆիքրինէ գուվլէթլիճէ
թէկսիր էտէպիլիր, իմտի հէմ տախի պէյնինէ թէկսիր
էտէրէք անը մէճպուր էտէր քի օնուն իլէ քի մուհիմ
պիր իշ, հիսապ, մուհապպէթ եախօտ ատէվէթի վար
անըն հազզընտա խայալաթտա պուլունուր:

2.— Ատէմին կիւնտիւղիւն եաշայըշը դայրը թա-
պիի օլուր իսէ, մէսէլա, պիր կիւն եա աղշամ գարը-
շըգ եէմէքլէր եէմէք, միւսքիրաթ՝ էյէր ալըշըն տէ-
յիլ իսէ, էյէր իչմէյ ալըշըն իսէ՝ տտէթտէն զիյա-
տէ իչմէք, րւյգուսուղ գալմազ, եախօտ րահաթ օլմա-
յան եէրտէ եաթմագ, վէլհասըլ քէնտինին ատէթա եա-
շայըշընտան զայրը թապիի եաշարսա, քի պունուն
նէթիճէսինտէ թապիի վիճուտըն րահաթսըլըլը, հազմ
էթմէմէք, միտէ րահաթսըլըլը մէյտանա կէլիր:
Իշմէ պունլարտան հասըլէ կէլիր րիւյալար. եինէ
պու կիտի րիւյալարըն մանասը եօդ տըր, պու քի-
թապտա թէֆոսիր տրանմամալը տըր:

3.— Ճան եախօտ ինսանըն ազլը իզթիտարը
տըր, իշթէ եալընըլ պու իւշիւնձիր րիւյա տըր, քի
ասըլ րիւյա տէնիլիր վէ քիթապըմզդ եախօտ հէր հան-
կը պիր շախս թարափքնտան թէֆոսիր օլունապիրիր

Պու կիտի րիւյալար նէ խայալաթ վէ նէտէ ֆիզի-
քի նիզամսըզլըգտան մէյտանա կէլպէպիլիր, ելլա թա-

1130-87

պիր բահաթ պիր էօմրտէ քէնտիլիյինտէն կէօրիւնիւր: Քիթագը Մուզատտէստէքի րիւյալար պէօյլէսիլէրտէն իտի, մէսէլա Յովսէփինքի, Փարաւոնընքի վէ դայրի: Իւմի վագա'ալարտա րիւյա հագգընտա չօդ աճայիպ րիւյալար նազլ օլունմուշըր. քի պուրատա պահո էթմէք չօդ ուզուն օլաճաղընտան՝ րիւյալար հաղիգաթ օլտուղունը կէօսթէրմէք իշխն, անլէրտէն պիր դաչ թանէ իլէ քիթայէթ էտէճէյիղ:

«ՀԵՌ ՌԻՒՑԱ ԵՍԼԱՆ ՏԵՇԻԼ ՑԻՐ»

Տարպը էմսալ տէյօր, «Հեր րիւյա եալան տէյիր»: Ատէմին պիրի էլլէնմէք իւզրէ իտի, րիւյասընտա կէօրտիւ քի քէնտի նիշանլըսընըն այագլարը էօնիւնտէ պուլունան ճալիպ պիր կէնճ անըն էլինի սամիմանէ էօփիւյօր իտի:

Պու ատէմ ույանտըզը կիպի, հասէտի թահրիք օլուպ անխտէ տօսթլարընտան պիրինէ րիւյասընը նազլ էթտի: Իքի տօսթլար պու մէսէլէյի թագիպ էթտիէր վէ զըզըն աթվարընը էյի պուլմայըպ, թէէմին օլտուլար քի հէր րիւյա եալան տէյիլ տիր:

Պիր ՄԱՀՔԻՒՄԻԿՆ -ԳՈՒՐԹԱՐՄԱԾԸ

Բարիզտէ Շաթլէ մահպուսլարընտան պիրի րիւյասընտա կէօրտիւ քի, քէնտի պօյնունտան պիր քէնտիր կէչիրմէք իսթէյօրլար իտի, վէ պիր ատէմ իսէ զըլըզ:

Էլինտէ քէնտինի գուրթարմագ իչուն տուրույօր իտի: Օ ատէմ քէնտիրի մահպուսըն պօյնունտան չըգարտը: Պու րիւյա էրթէսի կիւն սահին չըդտը: Հաքիմ մահպուսըն իտամընա էմիր վէլտի. վէ օնու ճէլլատլարա թէսլիմ էթտի: Ամմա տօսթլարը անը ճէլլաթլարըն էլինտէն գուրթաբըլար:

ՕՄԱՐ ԽՍՅԵԱՄԸՆ ՌԻՒՑԱԾԸ

Աձէմ մէշնուր շաիր Օմար Խայեամ պիր կիձէ րիւյասընտա կէօրտիւ քի եօլճուլուգ էտիյօրլար վէ պիր ըրմագտան կէչմէք լազըմ իտի. Ըրմագ հէր նէ գտատը տէրին իտի իսէ տէ, պիր թարաֆընտան օլ պիր թարաֆընա տար վէ ուզուն պիր թախթա ուզատըլմը իտի եօլճուլարըն կէչմէսի իշուն:

Օմար Խայեամըն արգատաշլարը կէչտիլէր թէնլիքէսիզ. վէ սըրա քէնտիսինէ կէլտիյինտէ, միւվազէնէսինի գայպ էտիպ ըրմազա տիւշտիւ, վէ սաւքէնտիսինի ալըպ կէօթիւրտիւ. արգատաշլարընըն քէնտիսինի գուրթարմագ իշուն ճէտի պօշա տիւշտիւ:

Աձէմ շաիր նէ վազըթ պու սույուն ազընթըն ունտան սիւրի քէնտիպ ագըյօր իտի. սույուն եազըն կէչէն պիր քէվրան սուտա պիր ատէմ լէշի կէօրիւպ անխտէ եարտցմա զօշտուլար:

Օմար Խայեամ սուտան չըգարըլըպ քէնտինէ սիւալ էտիլտիյինտէ քի իսմի նէ տիր. ույգուսունտան ույանտը վէ անլատը քի կէօրտիյիւ պիր րիւյա տըր:

ԱՃԷՄ շաիրի հէր նէ գատար րիւյալարըն թէֆ-
սիրինէ ինանմազ իտի, լաքին մէրագ էտէրէք տու-
թու միւգէսիրէ մէրէնաաթ էթտի, Միւգէսիր Օ-
մար Խայեամըն րիւյասընը տինլէյէրէք, տէտի քի օլ
կիւն քէնտինէ պէօյիւք պիր թէհլիքէ դունուր էտէ-
նէք: Շաիր կիւլիւազ իսթիհզա էթտի:

Պէշ տագիգէ կէչմէտի քի Օմար Խայեամ էվէ
աէօնիւյօր իտի. եօլուն խղէրինտէ պուլունան էվին
պիրինին չաթըսը եըգըլտը վէ աճէմ շաիրինին խղէ-
րինէ տիւշտիւ աօլ էլի էզլտի վէ օնտան սօնրա
գոլու տութմազ օլտու: Օնտան սօնրա Օմար Խայ-
եամ րիւյալարըն թէֆսիրինին հաղիդաթ օլտուզունա
ինանտը:

ԹԻՒՅԱՏԱ ԵՇԵԱԼԱՐԸՆ ԲԷՆԿԻ

ՊԵՅԱԶ — Ա.Տալեք, սըհիէք, կիւնահսըզլըգ
վէ էյիլիիք կէութէրիք:

ՍՈՐԸ — Եաս, խսորէլիք, քէնլիիքէ, մու-
լամբազիյէրսիզլիք վէ զայաք:

ՓՈՐԹՈՒԳԱԼ ԲԷՆԿԻ — Տավէք, տիւյին եա-
խօս զիյաժէք:

ԳԸՐՄԸՋԸ — Միւսապազա, եեար վէ թէրազզը

ՄԷՆԵԿՆԷ ԲԷՆԿԻ — Ա.Հզ ալազասը:

ԵԷՇԻԼ — Եյի իւմիւս վէ թէսէլի, պօլլուգ
գէնկինլիք վէ մուհապպէք:

ՄԱՎԻ — Կիւնահսըզլըգ, կէնիֆմէք,

ԷՍՄԵՐ — Ա.նը, կիւնահ, եէտէր վէ նիւզն,

ՍԻՅԱՀ — Ա.դրը, քէնլիիքէ վէ էօլիւմ, թէզ:

ՐԻՒՅԱ ՓԻԹԱՊԸ

Ա

Ազրիպա. — Իշխն վէ գաղանճըն թէհլիքէ ալթընտա տըր:
Ազիզ. — Ահմազ պիր ատէմէ բասթ կէլէճէքսին:
Ար պէյազ. — Միւքէմմէլ սա՞ատէթ:
» սիյահն եարըմ պախթլըլըգ վէ քէօթիւ զարը:
» եօլիւրմէին- ինարապիյէթ: [լաճազ]
» սարուն ալմագ- Մէսէրրէթ վէ պիրազ գայլըն ո-
ո սարմագ- Պիր եանլըն իշէյէրէք աճըյածապուն:
» եօփմէին- Պիր զըզ իւզէրինէ տիւչիւնմէք, Փիքրի-
նի թամ տո-թ:

Արա պինմէին- Արզուլարըն իճրա օլաճագ:
Ար եօլմիւն— Պիւթիւն իւմիւտէրին մահվ օլաճագ:
Արլը արտան ենմիւն— Տէհչէթլի զօրդու:
» պինմիւ— Մուվաֆֆազիյէթ:

Որե եանմրէ— Ինապէր
» խաֆիթ— Տախմի մուհապպէթ
» իշինէ տիւմմէին— Սէնինքիլէրտէն պիրինէ զազէ:
Արէշէլ օյնամագ. ելւքսէք վազիփէ, ամմա գաղանճ եօդ
Ալայիմի սէմա— Ռւզագտաքի սէվկիւիւնիւ կէօրմէք:

» կիւն սօղուտան- շիփայապ օլմագ:
» » պարբան— Ալտատըձըլըգ վէ պոչպօ-
» պաօրն իւզէրինտէ— Դազէ [լազլըգ]:

Ալգըլամագ— Սէնի մէթէ էտէրէք ալտատաճագլար:
Ալեվ— Ռազանճ, մուհապպէթ վէ մէսէրրէթ:
Ալբուն— Գազանճ, մուհապպէթ վէ մէսէրրէթ:

Ալրուն կերտանլրդ— Անըն մուհապէթի տախի սէ-
նինքի կիպի զուգվէթի տիր :

» Եալրզր— Վարիյէթին թէհլիքէ ալթընտա տըր,
Ալը վերի էրմէի— Զօղլար սէնի զէմմ էթմէյէ
պաշտամը տըր :

Ալահ— Պախթ, բահաթլրդ, մէսուտիյէթ :

Ահ ու Ֆիզան— Էյի խապէր վէ մէսէրրէթ : [սրն :
Ախրազ սէօլլէր իսէ— Պէօյիւք էյիլիյէ սահիպ օլածագ.
» Օլմագ— Պիրինի սէօլ իլէ ալտատաճագսըն :
Աղան եննի պիրմիւ— Մուգաֆթագիյէթ :

» Եէժիլ— Իւմիւտ :

» Ալրիւսր օլմոււ— Այտատընրլրդ :

» Եափրազլարը սարամրը— Խասթէլիք

» Եիւսէկլմիւ— Լայըգ օլմագ :

» Տիւէրսէ— Սահիպի էոլիւր :

» Գուրումոււ— Թէհլիքէ, աղրը վէ էօլիւմ տէ-
մէք տիր :

» Մէյվէտար— Զէնկինիք վէ բահաթլրդ : [գան :
» Եափրազլարը տէօիլլիմիւտ— Զարար գավկա վէ
» Տիմէի— Միւքէմէլ սընչէթ վէ մէսէրրէթ :

Աղանլրդ— Էյի վէ չոդ էվլատլարա նիշանէ տիր :

» Եօլ— Եափաճաղընը պէյան էտիյօրսուն վէ
մուգաֆթագ օլմայօրսուն :

Աղրլ— Ճէսարէթ վէ միւսօթազպէլէ իւմիւտ :

» Եափմագ— Էվլէնմէք պօյունսուրուզու ալթը-
նա կիրէնէքսին :

Աղրզլրդ— Զօդ կիւն պիր իշ իճրա էտէրէք պէօյիւք

Աղլամագ— Գուգվէթ վէ սէվինձ տիր : [քեար :
Աղլայան զարը— Մուխաթարալը տօսթ-տիւշմէն :

Աղ սազալլր— Իցէրինատէ զուսու րլուսուն :

» » Տէնտինի կօրմէի— Անորզըն միւյէսէրլիք :

Ալրը— Իրան, թէնպին :

Անրզմագ— Պաշգալարա հասէտ էթմէյէ պաշլամըն սըն

Ամուս— Գուգվէթ, սապիլիք վէ եարտըմ տըր :

» Գրրլմըն— Էօլիւմ նիշանէսի տիր :

» Գրրմագ— Օ էզ սահիպի էոլէճէք :

Ամպար— Էմգուլըն չօղալաճաղ :

» Տօլու— Միրաս :

» Այօ— Թափլսնածսզ մահսուլ, խօշ հալ :

Այ— Պօ, ինիւլեալար :

» Կիզլինմիւ (սէքր օլմոււ) — Եաս :

» Գրրմըզը— Մահալի իշտէ մուխտիմարա :

» Հիֆը— Զօդ սիւրմէյէն պիր մուհարէպէ :

» Գարանլրդ Պէօյիւք չախսլարա քէտէր :

» Բուրուլմոււ— Թէգազու :

» Եննի— Քեար եախօս էվլատ :

Ալըն քէմամը— Խաֆիք մուհ սապէթ վէ սաղլամլըզ :

սէմատան տիւսմէսի— Փատիշահըն էօլիւմիւ :

Այագ— Ֆէնա թապիսթլըն վար, վէ քէօթիւ տիւ-
շիւնիւրսին, էյի տէյիլ տիր :

Այրմագ— Մէքթուպ ալաճագսըն :

Այնէ— Եփքեարլարըյն պօշ օլտուզու, միւրայիլիք :

Այրան— Իւմիւտ քէսիքլիյի, խաֆիք քէտէր :

» Իչմէի— Ատի պիր ատէմի կէօրէսիյէճէքսին վէ
անտէն եարտըմ կէօրէճէքսին :

Ապտէսխանէ— Պիր գարըտան ալտանաճագսըն :

Ասըլմը (Քէնտին) — Խազինէ պուլաճագսըն :

Ասէիր— Սէն զայլուսզուն վէ տիւշմէնլէրին ույանը :

» Եազըլմագ— Սշըգանէ հալին էյի տէյիլ տիր :

Ասմեր դարիպ— Սանա մալիւմ օլան դարը հիլէքեար
տըր, չափուգ ալագանը քես։
Ավելը— Լիսանընտան զիյան չէքէնէքսին։
Ավելըրգ— Գողանձնարթաճագ վէ չօդ սէվինչէքսին։
Ավօգար— Ալտատըր ատէմլէրտէն իհաթէ օլունա-
ճագուըն, պօշ վատլար։
Ատա— Եալընըզլրդ, արզուլարընտա եալընըզ դալըզ
թանըշարընտան եարտըմ կէօրէմէյէնէքսին։
Ատա բավանը— Քիւչիք պէպէք վէ սէվին։
» » պէյազ— Սէվին, կիւնահսըզլրդ։
» » սիյան— Մէնֆա'աթքէրէսթլիք
» » սրչարսա— Սէվինանէ ֆիքր։
Ատմ— Պէնի պէշէրէ մունապպէթ։
Արապա— Ահլալըն պիրտէն պիրէ տէյիշիէնէք։
Արգատա— Դուրսէթլիք չէքէնէքսին լաքին կէճ։
Արգատալրդա կիրմէն— Զօդ սէօղիւսիւն վէ թանը-
տրզլարընը տախմա օսանտըրըրսըն։
Արը— Լաթիփ նիշանլը, զըզ վէ մաշուզէ եախսա-
դարը տրը։ [րէճէքսին։
» սէնի սօզար իսէ— Ալը վէրիշինտէ զիյան կէօ-
» չիշէն իւզերինէն— Իշինտէ էյի մուվաֆքադ
» փիրէյէ կիրէր իսէ— Էվիյին իշինտէ պէլիսիլ
արգատաշըն վար։
» հօլտիւրիւր իսէն— Իշին, խըզմէթին, եախսոտ
արգատաշըն տարըլարագ սէնտէն այրրլաճագ։
Արսլան— Զախի տոսթ քի սանա եարտըմէտէնէք տիր։
» եանընտա կիօրմէն— Էմին տոսթ վէ մունափըրդ տրը
» արգանտան կէլիր իսէ— Տուղաղա տիւչէնէքսին։

Արսլան իլէ տօյիււմէն- Պէօյի ք պէլայա տիւչէնէքսին
» երի եեմէն— Սուլին ու սէլամէթ։
» կիւմիւրէն իսէ- Գուտուրմագ, էօլիւմ գօրգուսու
» իւզերինէ պինմէն- Աւմմատրզըն պէօյիւքիւթ։
» եավրուլարը— Ֆամիլեա գօրգուսու, պէօյիւք-
լրէ տօսթլուզ։
» երմէն— Սզ ֆազաթ տախմի թիճարէթ։
» խանինէն— Խազինէ պուլաճագսըն։
» սահնա վուրուսա— Պիր զէնկինտէն զիյան
կէօրէճէքսին։
Արփա— Միւյէսէրլիք վէ էյիլիք տիր։
» եմմէն— Ալրը վէրիշինտէ մուվաֆքագիյէթ։
Փ
Գազան— Էվէ վէ ֆամիլեայա չէտիտ զարար։
Գազմա— Էնէյինտէն պէօյիւք ֆախտէ կէօրէճէքսին։
Գարըր— Անսըզըն եօլճուրուգ։
Գալզմազ (եօզարը)— Պօշ թէֆէքքիւրէրին սէմէրէսի։
Գոլէ— Տիւչմէնէրինէ դարը էմիյյէթ պուլաճագսըն
լաքին գուրթուլաճս դըն չի փհէլի տիր։
» խարապ կրմէն— Պօրծլարընտան գուրթուլաճագ-
Գալէմ— Տէօյիւշէ հազրրլանըյօրսըն էյի տէյիլ։ [սըն։
» (տէմիր) — Զօր պիր չէյի պաշա չըգարա-
ճագսըն։
Գալխան— Տարըլըն արթմաղա պաշլամըր տըր։
Գամիթ— Տիւչմէնէրին գուվվէթլի տիր, տիգաթլը օլ։
» թօփլամազ= Ֆախտէսիզ չէր, եէլ արգասընտան
սէյիրտիյօրսըն։ [օլաճագսըն։
Գամշը- Նէքի տիւչինիյօր իսէն իծրա՛թ մուվաֆքագ
Գայա— Մէրհամէթսիզ պիրինտէն համի օլմասընը
թալէպ էտէճէքսին վէ րէտտ օլունաճագսըն։

Գալիւ— Փարա տարլըզը :
 Գալմազ— Պիր ազրիպանը կէօրէճէքսին :
 Գանիկեկը— Տիւշմէնին սանա քէօթիւլիւք էթմէք
 խթէյէճէք, լաքին պիլաքս էյիլիք կէօրէճէքսին :
 Գայը— Թէզ կէչէն քէյֆ վէ զէգգ կէօնէնէճէքսին :
 Գան— Ազրիպալարըըն զարարնը կէօրէճէքսին :
     » Տէօմէի— Պիր որը մէյտանա չըգբա չոդ զարար
 Գանիլ— Շէչլէթ, հէլիս նէփսանիէ: [կէօրէճէքսին
     » սէօնմիւ— Տօսթույուն էօլիւմիւ :
 Գարգ— Ֆաղիրճէ պիր միրաս կէօնէնէճէքսին :
 Գաշմազ— Եէվմի քէտէր :
 Գապազ— Սէմէրէտար իշէ սահիպ օլաճազսըն :
     » Տիէմէի— Խասթալը նիշանը տըր :
     » Տէվշիրմէի— Ահմագ իշին իշիւն իզթիհզա օլու-
 Գավղա— Էմիկէթ, թէկմինաթ: [նաճազսըն :
 Գավուն— Եէնի արզույարըն օլաճազ :
 Գատը— Նիզամսրզ իշին իշուն տարլըզ :
 Գար— Պիրի սէնի թէհտիս էտիպ միւքէտէր էտէ-
     » Էրիմիւ— Տաղըլմըլ մահսուլաթ: [ճէր :
 Գարանլրզ— Էվիյին իշինտէ իսթէմէտիյիին պիրիսիլար
 Գարը— Եյի տիր, լաքին էօմէր իսէ էմիյէթսիլիք
     վէ նիղահ տըր. թէճրիւպէ :
     » Կիւգէլ— տէսիսէ վէ օյուն :
     » ուզուն պոլլու— Պախթիյարլըզ վէ էմիյէթ :
     » զբսա   » Զէմմ վէ նանքէօրիիւք :
     » զըրըզը եիւզիւ— Մէֆալէթ վէ քէտէր :
     » չիրին— Ֆամիլեատա բահաթ էօմր :
     » Էօլմիւ— Ֆամիլեա նիզահը :
     » սաշը Տաղըլմըլ— Մուրտարլըզ վէ թէհիքէ
 Գարըն— Եէնի պիր պօրձըն օլաճազ :

Գարըն աղբըրը— Մէմնուն էտիճի արզու :
 Գարըալ— Սանա հիւճմ էտէն ու զագ տիւշմէն տիր :
     » բուրմազ— Պէօյիւք շէրէֆ :
     » սանա վուրուրսա— Պիր գէնկինտէն զարար
         կէօրէճէքսին
     » Եավրուլարը Եուվատան տիւմիւ— զիյան
     » պաշընա զօնար իսէ Ազըր խասթալըզ Եախօտ
         պիրինին էլիւմիւ :
 Գարզա— Մէնի իհաթէ էտէն տիւշմէնէրին վար :
     » բուրմազ— Տիւշմէնէրի եէնէճէքսին :
 Գացա— Մէրպէսթ օլմատըլընա նիշանէ տիր, քի տափ-
         մա միւյէսսէր օլմատան մահրում օլույօրսուն:;
 Գափլան— Գուվէթի վէ Փափտէլի տօսթ :
 Գափու— Իւմիւտ շէրէֆ վէ էմիյէթ տիր :
     » աշմազ— Միւ յէսսէրիք վէ էյի պախթ :
     » Տէմիր— Պազըրնա պախթ վէ պազէն մահպու-
         վէ սիւրկիւնլիւք :
     » զըրըլմը— Ֆամիլեատան այըըլմագ,
     » Եանըյօր— Սահիպինէ միւֆլիւզիւք տիւր :
     » Կօրըմէի— Պիրինէ զիյան վէրէճէքսին :
 Գաթէս— Գալպինի քեամիլէն պաշգասընա վէրմիշ-
         սին, նիզամլը օլ տիգդաթ էթ . գուրթարմագ
         մաղլուպ օլմուշ տիւշմէնլէր, մահպուսիյէթ:
     » Տէվիրմէի— Աձը
 Գըզ— Իւմիւտիւն գավիւչճէք, լաքին կէճ :
     » իլէ բազս երմէի— Եշ վէ Փամիլեա մուխտաթարասը
     » Կօփմէի— Իւմիւտէրին սահինէնէճէք :
     » Ֆիչիւք— Եիւրէք սէվինճի տիր :
 Գըզ— Մէվկիւլիւն սէնի արայօր, պօլ հասատ :

Գրլըն—Տէչչթլի սըգլեթ, հազդրնտա չօդ սէօյլէյօրլար
վէ զէմմ էտիյօրլար, քի տէվամընտա սոնս
զիյան օլապիլիր:

» պաղամագ— Պէօյլիւք ատէմլէրտէն չէրէփ կէօ-
դրն— Աշիքեար օլուշ սըն: [րէձէքսին:

Գրըւա— Մէնի չօդ թազիկ էտիյօրլար տիզզաթլը օլ:
Գրսրագ— Պէլլի ֆահիչէ տիր:

Գրըւանդրն— Եէնի պիր խապէր ալածագսըն, թաթլը
քէչփյաթ սէմա պէրէքլիթի:

» եօլիր— Քէօթիւ նիշտնէ տիր, ետո մաթէմ:

Գուլագ— Սըրըըն արշարը չրդմըշ տրր, տահա կիզ-
էմէ, տիւշմէնինտէն զասթ օլունմազտասըն:

» խասրալրդը— Եանդո:

Գուզու— Թեար վէ մէսէրրէթ,
» սարմագ— Գազանձընը դայրիէր կէօնէնէթ:

» պօղազլամագ— Ֆէնա պիր չէյէ զուրպան կի-
տէճէքսին:

Գուլիպէտէ եաւամագ— Եալընըզըրդ:

Գում— Ֆէնա չալըշմագ լաքին էյի զազանձ:

Գումանտան— Եալընըզ թէմքին էֆքեար իլէ մազոէ-
տինէ ելթիչէճէքսին:

Գույու— Զօդ զահմէթլի զազանձ, նէ զատար տէրին
օլ զատար զիյանլը:

» զուրումոււ— Գոզանձ էքսիրլիյի վէ աղըը տըր:
Գույրուգ (զօյուն) — Պոլլուգ վէ մէսէրրէթ:

» եկմէի— Թէմպէլ էօմրիւյին սէմէրէ-

սիտիրքի անըն իչլւն խասթալըգ եազլյան չէքէճէք սին

Գունտազլամագ— Էպէլէյնէ ախտ մուհապէթ:

Գոււ— Սթզար վէ չէրէփին թէպտիլ օլածագ:

Գոււ եօրեն Զօդ սէօղիւ դարը տըր, քի սէնի ալտաթ-
մագ իսթէր:

» պրազմագ— Պիրինէ մուհապէթ նշանը վէրէ-
ճէքսին:

» Տէօյիւթիւ— Խաթիփ զիյանլըգ:

Գոււագ— Գոււվիթ, հւոքիւմէթ վէ զէնկինլիք:

» զայպ երմիւ— Յուզարա վէ չէրէփսիզ զալա-
ճազսըն: [իչինտէսին:

» Երբրրիմը— Պէօյլիւք վէ տէչչթլի զիյան

Գոււրը— Սէնտէն ինթիգամ ալածազլար:

» եօլիւրմիւ— Էմիիյէթ վէ պախիթ տըր:

» ուրաւսա— Խաթալը ալագա տըր:

» ավլամագ— Տիւշմէնինի գուրթարածագսըն:

Գոււրպաղը— Էճնէպի իլէ իշին օլաճագ: [ճազսըն:

» բուրմագ— Կի զէլ պիր զըզ իլէ թանը օլա-

» եվինիզսէ— Ֆամիլիանտա տէրտ վէ զիյան:

» սէսի իշիրմիւ— Իւմիւտսիւզ սէօղիւ օլաճագ:

Գոււրըուն— Խասիմինտէն ճէզալանմագ:

Գոււրու օր— Ճէնկինլիք:

» » եկսմիւ— Եօրզունլըգ:

» » եագմագ— Ինթիգամ արզուլարը:

Գրալիչա— Շիմտի սայքի էտէն պաղչէսինտէսին վէ

եւա արարսըն, լաքին Աղամ կիպի զօվուլաճագ սըն:

Գոլ— Սանա կիզլի պիր եարտըմ օլաճագ:

» սիյան— Տիւշմէնին սանա կիզլի զիյան վէրէճէք:

Գուշագ— Իշինէ պու կիւն մէնն օլաճազլար:

Գոյուն— Հալըն էյի օլույօր, հասէտ չօզալըյօր ֆազաթ

սօնուն տախմա էյի տիր:

» պօղազլամագ— Տարլըզա տիւշէճէքսին:

» սիլյան— Պախթըն պօզուլմաղա պաշամըշ տըր:

Գօնագ— Ազ պիր զիյանըն եա եիթիյին օլաճագ ,
Գօմօւ— Հասէտ վէ քէն :
Գօնսօլ— Իշինէ ալտատլէց կիրէձէք ,
Գօնտաւրա ենի Քէտէր ,
» պոլ— Պոլուդ :
» տէլինմիւ— Եէվժի ոէֆալէթ , Փարառը եօլ-
Գօչ— Իսթիբապ :
» պույնուզուլլա Վուրուրա— Շէրէֆսիղլիք ,

Ը

Եազը Եազմագ— Մուհապէթ վէ Դայրի իշլէրտ միւ-
յէսուրիք :
» օգումագ— Էյի ֆիքիրէրտէն իմթինա էտէ ճէքսին
Եազրխանէ— Մուհամ պիր մէքթուա չալարրաճաղսըն
Եարագ— Նիզամի Էօմը վէ Էյի դազանճտըր :
Եադուր— Զափուճաք պէօյիւք մուվաֆֆազիյէթ Կէ-
րէճէքսին :
Եանագ— Համիլէլիք , զիյարէթ , պիր իսթիչզատան
տոլայը մէլիլ օլաճապսըն : [ճէքսին :
Եանդըն— Պէքլէմէտիյին պիր ուղուրսուզուղա տիշէ-
» կինտէ— Շիպէլէրին իթմամ օլաճագ վէ զա-
րար կէօրէճէքսին :
Եասրգ— Սօն կիւնէրինտէ մութլու օլաճապսըն :
Եավրու (հայլանարըն) Մէսէրրէթ կէօնէնէճէքսին ,
Եարա— Իւմիւտին սէնի ալտատաճագ :
Եարալամագ— Բեարընտա զիյան օլաճագ :
Եարալանմագ— Փարա եէրինէ մուհապէթ զապուէ
էտէճէքսին :

Եարալը— Մուհապէթին պիրտէն սօլույաճագ ,
Եէլ— Իւն վէ չան աըր , լաքին ֆախէսիզ ,

Եէլ վէգէ— Մէվտա վագա'ասը տըր :
Եէմէի— Խորափ էթմէք :
Երլան— Պիր զարըտան ալտանաճապսըն :
» Էօրերսէ— Էօյլէ պիր իշ եափաճագսըն քի ալէմ
թէաճիւպ էտէճէք :
» Էօյլիւրմէի— Տիւ չմէնինի ևէնէճէքսին :
» Ալնի սօզար իսէ— Տիւշմէնլէրինտէն ազատ օլա-
ճապսըն :
» Եաբաղրնտա- Գարը տըր քի սանա զիյան վէրէճէք
» Էվինիզէի— Ֆամիլնա պէլասը . գարըշըլըզ :
Երլան պալրդը— Խոնէնիզոէ իքիճիքլիք վար :
Երլըզ— Էյի իւմիւտ , թէսէլլի ,
» չօգ— Պէօյիւք քեար վէ չէրէֆ :
» գույրուզլու— Իսիմ զազանաճապսըն , լաքին փա-
րա զազանամայս ճապսըն : [Կիրէճէք :
» ազան— Էվինէ ևախօտ թիւքեանլնա խըլըզ
Երլգանմագ— Իշլէրին տահա իլէրի կիտէճէք :
» Նեհիրտէ— Զափրդ կէչէն փլան :
» զանալտա— պախմէլըլըզ :
» պարագ կիօլտէ— Խասոթալըզ :
Երլըն (հիւ հանկը պիրշէյ) տախմա ֆախտէլի վէ էյի տիր
Երլըն Եափմագ— Գազանճընա աքսի մէքքի թութմագ
Եիւզ Երլգանմագ— Գուսուրունու էօրթմէյէչ չալըշմագ
Եիւզիւ (լսարէմ)— Շէրէֆ , պէյլիք , հազընէն էվլէնմէք
» բազրնմագ— Տախմա էվլէնմէք հազզընտա
տիւշիւյորսըն :
» զըրըլմագ— Նշանլըն պիքիր օլմայաճագ :
» զոյզ էրմէի— Պէօյիւք թէհիքէ եախօտ էօ-
լիւմ տիր :
Եիւզմէի— Վոտ օլունմուշ մուվաֆֆազիյէթ ,

Եիւրեկ չարփմասը — Պուզէթլի մուհապպէթ :
 » Չարփմազ իսե — Էսաս գորդու :
 Եիւր արապասը ա չըգմագ — Իգթիտար :
 » Արապասրնտան հնմիւր — Մէմուրիյէթինտէն տիւ-
 շէճէքսին :

Եիւրսիւր եերտի կեզմիւր — Կիւլիւնէճէք հալըն օլաճագ :
 » Լիկրտիւր տիւմիւր — Շէրէֆինի վէ գաղանձընը
 գայու էտէճէքսին :

Եիւրսիւր (մասնոց) — Արզու էթտիյին դարըյը ալաճագ-
 ուրն վէ եախօս պիր զրզըն օլաճագ :
 Նումուրըա — Իշիյին պէօյիւք միւսթաղպէլի վար :
 » Գայլանասը — Էլինտէ նիղան օլաճագ :
 » Գրբրլմը — Խանէնտէ պիր խասթէն օլա-
 ճագ վազիթէտէն տիւշմէք :
 » (գոււռուն) — Էլինէ պաշընա պէլա կէթիրէ-
 ճէք սին :

Եուն սարուն ալմագ — Սըհէթ վէ քեար :
 » պիյագ — Մէսէրբէթ վէ գաղանձ :
 » սիյանի — Մէյուսիյէթ վէ ֆէնա խապէր :
 Եուվա — Կէչիճի սէվինճ :

Եու սողոււր — Պախթւըլըգ :
 » Էյրի — Եօգսըլըգ :

Եօլնուր — Էսկի պիր ալըշըլընը ալաճագսըն :
 Եօլնուլուգ էրմիւր — Ուզագտաքինտէն խապէր ալա-
 ճագսըն :

Եօղուրը — Ալֆ օլունմագ արզուլարըն վար, օ սէպէպ-
 էթ էսէթ էտէճէքսին :

Եօննա — Պէրէքէթ վէ րահաթ էօմր :

Եօղան — Իգրար օլունմագ մուամէլէ տէ սին :

Զ

Զամպագ — Պիր դարը աղրիպանը կէօրիւպ չօդ
 սէլինէճէքսին :

Զէլզիլի — Գարընլա տէօյիւշէճէքսին :

Զէնիր — Տախիլի մէսէրբէթ նշանը տըր :
 » Եեմիւր — Շէրէֆ վէ մէմուրիյէթ սահիպի օլաճագ-
 [սըն] :
 Զէնիրլիմիւր պիրինի — Չօդ իսրաֆ էտիպ էվինի վէ եա-
 ղըն քիմսէլէրինի մահրում էտիյօրսըն, անըն իչիւն չօդ
 փիւշման օլաճագսըն :

Զէլը — Պօրծունու էօտէշէրէք րահաթլանաճագսըն :

Զէլըուն — Պու կիւն պիրիսի սէնի ալտատաճագ :
 » Եեզիլ = Աճէլէ էթտիյին իչիւն ազ պիր զիյան
 չէքէճէքսին :

» Եեմիւր — Մէն պաշգասընը ալտատաճագսըն :

Զէննիր — Տիւշմէնլէրին սանս գարըլ պիրլէշէճէքլէր :

» ալրուն — Էլլէնմէք նշանը :

» գրբմագ — Ուզուն վէ ճէզալը իշ :

Զէպգի — Տախմի գաղանճա նիշան.

Զէվն եա գեվնի — Պէյքեար ատէմ իչուն էյի տիր, լա-
 քին էվլէնմիշ օլան իչուն զօրգու նիշանը տըր :

Զըրիլը — Իւլէրին չօդ ֆէնա հալտա տըր :

Զիպիլ — Պօլլուգ վէ միրաս :

Զիւմրիւս — Մուխթէլիփ իշէրէ թէշէպպիւս էթմէք
 պիր էմիյէթլի իշ, չիւփէլի վէ միւյէսէր օլմայաճագ-
 էֆքեարլարտան էվլա տըր:

Ա

եզիլիք — Հայաթի տիզգաթ , պէյքեար զալմամագ :
 Եր — Եղին հազգընտա քէօթիւ տիւր :
 » Փիւմիւ — Գորդուն դաիլ օլաճագ էյի տիր :
 » Պավուրմասը — Սէնին գուզէթինտէն իւրթիւն պիր
     իշէ պաշլայօրսըն
 »   » եկմիւ — Արզունա նախլ օլուպ պօշ օլ-
     տուդունու անլայաճագսըն :
 Ել — Պէրէքէթ չոլըշմաղլըգ :
 » Երլգամագ — Բահաթսըզլըգ :
 » Շիւմիւ — Եէվմի մէսարիփ :
 » Պայիֆ — Իզթիտարսըզլըգ :
 » Պըրըլմըր — Էյլիւտմէթձիէրտէն պիրի եօլճու
     օլաճագ , այրըլաճագ :
 » Ֆիւրիւ — Թէ բսինմէք , իսթիֆրալ էթմէք
 Ելլիք — Բահաթսըզլըգ տիւնեալի սըզընթը :
 Ելեր եկտիկրինէ պիրլեմիւ — Թէճրիւպէ իշինտէ
     տօսթլուգ :
 Ելիք — Միւսրիւֆլիւյէ տիւշմիւշիւն էյի տէյիլ :
 Ելմա — Հասէտ էտէն գատընլարտան չէրէֆ պուլուր-
     ուն , չէրէֆսիկ քեար
 » Բօլիլամագ — Գարը տուզաղընա եազլաշմընըն :
 » Եկմիւ — Աղրըլը եարէլէր . մուհապպէթտէ մու-
     գաֆֆագ օլաճագսըն :
 » Աղանը պիրմիւ — պիքիրլիք , էյի իւմիւտ :
 »   » Պըրըլմըր — Սէֆալէթ վէ ֆուզարալըգ :
 Ելմաս — Իզթիտարընը սուի իսթիմալ էտիյօրսըն , սո-
     նուն էյի տէյիլ :
 Ենաս — Եազըն մուզաֆֆագիէթ :

Էմանէր վերմիւ — Սէվկիւիւնուէն մահրում օլաճագսըն ;
 » Ալմագ — Մուհմ պիր չէյին զայպ օլաճագ :
 Էմնիւիրսիզլիք — Մէվքիին պօզուլաճագ , տիզաթ էթ :
 Ելիրմիւ — Տուլ քէտէրի :
 Ենեմիւ — Փիյ իշէր իշինտէսին , էյի տէյիլ :
 » Հեմիւ — Զիյանլարըն կէմիչ տիր , զայդուսըգ օլ :
 Եւլ արըր — Գուզէթլի պիր տիւշմէնտէն ափանսըդ
 պէլա կէօրիւպ քէտէր էտէճէքսին :
 Եւիի պիր Շէյլի իշմիւ — Իքի մահպուպ արաօրնտա նիզան
 Եպիլիյն . Քէօթիւ եօլտա պուլունույօրսըն տիզգաթ էթ
 Եսիր — Կիզլի տիւշմէնին աշիքնար օլաճագ :
 » Ալմագ Պէօյիւք տարլըզա տիւշէճէքսին :
 » Օլմագ — Ճիւմիէ տարլըզտան զու թթուլաճագսըն
 Էսնիւմիւ — Սախթէ մէթէյէլէր իշիտէճէքսին :
 Եսվապ — Խըրսըլ իլէ իշին օլաճագ , արզու վէ քէօ-
     թիւ Փիքր :
 » Կիյմիւ — Տարլըգ , լաքին ազրիպանա չէրէֆ :
 » Պայլ երմիւ — Հիւքմ ալթընա կիրէճէքսին :
 » Հըգարմագ — Պաշքասընա սըրը վէրէճէքսին :
 » Ասարը — Խասթէլիք :
 » Պէյագ — Մէսէրրէթ վէ քեար :
 » Ախանի — Ածըլը պիր գաղէ :
 Եվ — Իփթիրա օլունաճագսըն , լաքին զիյանսըգ չը-
     գարսըն :
 » Եիւսկիւ — Իզտիվաճ եախօտ շամաթա :
 » Էնիին — Բահաթ էօմր վէ մէսէրրէթ :
 » Եափիմագ — Յափտէսիզ զայրէթ , չալըշմագ :
 » Երզմագ — Շէրէֆփէրէսթլիք :
 » Եանմըր — Միկուրթայա վէրէճէքսին :
 » Եւեասը — Թէնասիւլի ալաճատա պուլունաճագսըն :

Էվրան— Զօհուդ աղլընա խըտմէթ էտիյօրուն քի
հիչ իճրա օլունամազլար :

Էվլատլրգ ալմագ— Էօմրիւն ուզուն օլաճագ :

» » պիր ասիերի— Դայրի թապիի էօլիւմ:
Էրիկ— Ճէպինտէն փարա եթիթիրէծէքսին :

Էմիզ— Էմլլըն մուխաթարա իջնտէ :

» Տօլուրմագ— Աւզուն տավատան սօնրա պիր մի-
րաս ալաճագսըն :

Էմին— Էմէքրին մահաւ լտար օլաճագ :

» Տեվերմիկ— Մէսէրէթ վէ մու վաֆֆոս դիյէթ :

Էմմիկ պէյազ— Պախթ վէ մու վաֆֆազիյէթ տիր,
տօսթլուգ :

» Սիլան— Բէնտի թէայի շիւնիւ թէքմիւ էթ-
մէքտէ կիւճլիւք :

» Եհմիկ— Զափում սգ պիր պախթ ուզրամագ :

Էօլիւ— Էուքի վէ կէրէքսիդ սէօզլէր թազէւնէծէք :

» Քօֆրազտան չըգարմագ— Գուրպէթտէ օլանլարը
կէօրմէյէ արզու :

Էօնլիւ— Ֆէնսա խապէր իշխտէծէքսին :

Էօրիւմնիկ պէօնեյի— Աշգ տուզազրնա տիւշէծէքսին :

» » Էօլիւրմիկ— Փորա եթիթիրէծէքսին :

Էօրս= Զօրլա չալըշմայը սէվմէք, [բէպափիր,

Էօրսկ— Պէօյիւք ատէմ տիր, ֆախտէսիդ վէ միւթէ-
էօթիւզ= Պէրէքէթ, գաղանձ վէ մութլու էօմր :

» Պօյունտուրուզլու— Տայմա դագանձ, էմիյէթ:

» Պօղազլամագ— Էմէքլէրին հիչ օլմագ :

» Պախթ— Ֆուզգարալլգ, զիյան :

» Ահմիզ— Զէնկինլիք վէ սէլամէթ :

Էօսիւզ— Էյի իշին իշիւն մէթհյէ իշխտէծէքսին :

Էօսիւրմիկ— Գուսուրընտան տոլայը ութանաճագսըն

Բ

Ըըրգ— Մուհապպէթ վէ բահաթլըզ :

» սկօնիւրմիկ= Տօսթլարտան զիյան չէքէծէքսին:

» Եազմագ— Պիրինին սըրընը պիր պաշզասընա
վէքէծէքսին, վէ օնընլա զիյանա սէպէպ օլաճաճագսըն :

Լոլրգ չալմագ— Եարարմա միւհթած օլաճագսըն :

Ղրմագ պուլանըզ= Քէօթիւ խասթալլըզ:

» պէրրագ— Բահաթ էօմր :

Շ

Թա'ամ (ազեամ բասմը)= Թամիեատա տարլրգ :

» » » Էրմիկ= Թամիեա տարլըզընա նիշան

Թարլը եհմիկ= Դարը հիւէպազլըզր :

Թալիմ= Թէնպէլլիք եախօտ չօգ չսլըշմագ :

Թախրա— Մէօնքէմ վէ թէպտիւ օլմայան հալ :

Թախր= Պօշ իւմիւտէ զիյան չէքէծէքսին :

» ա օրուրմագ— Շէրէֆ տիր լաքին սօնու էյի տէյիլ:

Թան= Մուհապպէթ իշթահլարըն գայնամազա պաշ-
լամըշ տրը. վէ միւմքիւնսիւզ չէյլէր հազգրնտա տիր-
Թան (չիշկէտէն) Շահրլիք արզուսու : [շիւնիւ յօրսըն :

» Եահանի= Եարապիյէթ :

Թամպուր= Կիւզէլլիք :

Թաւ Քօֆլամագ= Պիլէրէք տէօյիւշէծէքսին

Թապագ պօշ= Պէքլէտիյին ֆախտէսիզ տիր վէ տօսթ-
լարըն սէնի ալտսթագ իւթէյօրլար :

» Տօլու= Պախթ վէ չէրէֆ պուլաճագսըն :

Թապուր= Տիւյիւն եախօտ պաշզա քէյիֆ :

Թասվիր= Սատէ մէսէրէթ վէ մուհապպէթ տիր :

» Իհնլի— Բէնկինէ կէօթէ էյի եա ֆէնա տրը :

Թավա— Զէնկինիմէյէ պաշլայաճագսըն։
 Թավաւզ— Թափտէսիզ վէ չէնէսիզ տօսթ։
 » դուրզ օլմոււ— Թամիլեա չօղալաճազ։
 » փիլինկր իլե— Թամիլեան սըգընթըսը։
 Թավաւզ գոււզու- Միւթէքէպպիրլիք, կէսութէրիշ սէվմէք
 » հօրերսի— Եազմուր եա թօլու։
 Թեզիք= Էսքի էօմրինտէն օսանըյօրսըն աճէլէ էթմէ։
 Թենէմմի— Թէհտիտամիզ հալտա պուլունույօրսըն շա-
 մաթա վէ գավզա եազլաշմագտատըր։
 Թէրազի= Ատիլ թէքլիք, սուխ իսթիմալըն պիլինիպ՝
 պէւքի մուհաքէմէ օլունաճազ, վէ զիյան չէքէճէքոին։
 Թէրազի ալբուն= Գայոլ էթմիշ հազզըն իհպագ օլու-
 նաճազ, գազանըր սէվինճէքոին։
 Թէրեննիւմ— Սճը խապէր ալաճագսըն, մէյուսիյէթ,
 » իրմէի— Թափտէսիզ իւն չըգարաճագսըն վէ
 եալթագճըլըզըն եիւզինտէն սէնի ալտա-
 տաճագլար վէ փլւչման օլաճագսըն։
 » իշիրմէի— Տէրտէրիյին իշինտէ եալընըզըն
 Թէրէ եալը եեմէի— Պէքլէմէտիյին եէրտէն լութի
 պուլաճագսըն։
 » » տիօմմէի— Սագսթ պիր էվլատըն տօղաճազ։
 Թէփի— Զիյանտան ասնրա սէլամէթ տիր, եախօտ
 աղ պիր գալէպէ, ազ գազանձ։
 Թէփէր— Իշլէրին մուխաթարալը օլաճագ տըր։
 Թէփնի— Էպէվէյն միրասը
 Թէլիֆի— Զօգ սաթտէրունսըն վէ տիկէրլէր սէնի ալ-
 տաթըլյօրլար։
 » ալիամազ= Տիւչմէնինի րէզիլ էտէճէքոին։
 » իլէ օյնամազ= Գարը իլէ ալտագա էթմէք։
 » » զօնութմազ= Քէօթիւ պիր իշինտէ պուլունու-

թիլիֆի իլէ տեօյիւթմին— Ալըշվէրիշտէ մուվագֆագի-
 յէթսիգլիք։
 Թիւրիւն= Սէպէպսիզ մէսէրբէթ։
 Թիարոր= Դայրիլէրին իշլէրինէ մէրագ էտիյօրսուն,
 իմտի զիյանուրընը կէօրէճէքոին։
 Թիարոյա կիրմէի= Ֆիքրինէ գօյտուզուն իշի իճրա
 էտէճէքոին, վէ չափուծադ փիւշման օլաճուզըն, պի-
 րադ սիւքիւթ օլ։
 Թիմսան= Պէլա, տուզազ։
 Թիւլ պիյազ իսի— Էյի իսմ վէ գազանձ։
 » սիյան= Բէտէր, տէֆն։
 » հավատա= Շէրէֆին գայազ օլմագտա տըր։
 Թիւնի= Բիւչիք զըզլարա չօդ եազլաշըյօրսըն էյի
 » եկր իւզէրինտէ= Իզմիրապ լակիլ։
 Թուզ= Ազրիպանտան զիյան կէօրէճէքոին, վափթիդ
 վէ խէլաս։
 » թօփլամագ= Նիզան վէ աղորըն տէֆ օլաճագ։
 » սու իշնինտէ= Խափիք պիր զիյան կէօրէճէքոին։
 » սերմէի= Վարիտաթըն զայ օլաճագ։
 » իւիւրմին= Պուզտայ, պուլուդ։
 » պիսկէր իլէ= Բէտէր։
 » զապը= Շիւփէլի պիր խապէր ալաճագսըն։
 Թուր— Սա իւմիւսիւզիւք նիշանը տըր։ լաճագ։
 » աղանը— Սանա վոտ օլունան իճրա օլունմա-
 » եեմէի= Ֆէնա խապէր, եախօտ փէնա վազաաա
 կէօրէճէքոին։
 Թուլում= Էմիյէթսիզ ատէմէր իշինտէ պուլունու-
 թուրնա զոււզու= Թամիլեատա օսանձ։ լորսըն։
 Թուրփ= Գայզու վէ բահաթսըզլըգ։
 » եեմէի= Սըհէթ վէ քեար։

ԹՐԱՇ ԿՐՄԻՔ = ՂԱԽԵԼԻ ՔԵՆԳԻՋԱԹ :
 ԹօԳՄԱԳ — ՏԻՊՊԱԹ ԷԹ ՄԵՕՎԻՒՉՄԷ ՎԵ ԷՕՎՔԵԼՇՆՄԷ :
 ԹՈՎ ԳՈւԾՈՒ — ԽԵՄԻՒՄ ՔԵՍԻՔԼԻՅԻ , ԷՕԹԷՐՍԷ ԷՕԼԻՄ :
 ԹՈՓ — ԷՎԻՆՈՒԵ Էյի ՓՈՒՐՍԱԹԸՆ ՕԼԱՃԱԳ -
     » ՕՅՆԱՎԱԳ — ԱՎՂՓ ՕԼՊԵՆՄԱՅԱՃԱԳ ՎԱՍԻԹՄԱԼԱՐ ԳՈՒ-
         ԼԱՆԱՃԱԳՄԸՆ :

ԹՈՓԱԼ — ԱՎՐԸ ՎԵՐԻՀԻՆ ՔԵՍԻԼԷՃՔ :
 ԹՈԽՈՒՄ — ԽԵՄԻՒՄԻՆ ԻԾՐԱ ՕԼԱՃԱԳ ԼԱՔԻՆ ԿԵՃ :
     » ԷԲՄԻՔ = ԵՎԱԳՆԷՆ Էյիլիք ՎԵ ՄՈՒՎԱՓՓԱՎԼԻՅՔ :
 ԹՈՐԾ (ՇԵՐԱՎ ՔՈՐՈՒ) — ԷՅՈՄՐԻՒՆ ԱՃՐԼԸ ՕԼԱՃԱԳ :
 ԹՈՒՓՈՒ — ՕՂՈՒՆ ՕԼԱՃԱԳ .
 ԹՈՒՐԱԳ ԵՐՊԲՆՐ — ՔԵՄՐ ՎԵ ԱՂՐԸԼԱՐԸՆ ՄԱՆՎ ՕԼԱՃԱԳ

Ժ

ԺԱՄԿՈՉ = ԹԱՆԸՆԱՐԸԸՆ ՊԻՐԻ ԷՕԼԷՃՔ :

Ի

ԻԳՐԱՐ ԿՐՄԻՔ = ՊԻՐ ԹԵԿԱԼՔԵ ԻԼԱՆԸ :
 ԻԽՐԻՋԱՐ = ԵՔՍԻՔԼԻՅԻՆԻ ԻԹՄԱՄ ԷԹՄԷՅԵ ԱՊԱՉԱՄԸՆԸՆ :
 ԻԽՐԻՋԱՐԼԱՆՄԱԳ = ՏԾՈՅՑԱՐԸՆ ԱԷՆԻ ՊԻՐ ԹԵԿԱԼՔԵՄՔՆ
 ԳՈՒՐԹՄԱՐԱՃԱԳ ՎԵ ԱԷՆ Էյիլիյէ բաղմէն նանքեօր ՕԼԱ-
 ՃԱԳՆԸՆ :
 ԻԼԱՆ — ՊԻՐՄԷՆ ԽԱՍԹԱ ՕԼԱՃԱԳՄԸՆ ՎԵ ԻՀԻՆ ՄԻԿԵ-
 ՐԻՒՆ Էլինէ ԷԿԷՃՔ :
 ԻԼԱՆԱՐ ՕԳՈՒՄԱԳ = ԻչինոՒՆ հիսապուզ զիյան կէօ-
         ՐԷՃՔՍԻՆ :
     » ԵՎԱՓՐԵՏՐՄԱԳ ԱԷՆՈՒՆ աղմը պիր իշ թալէպ
         էտէճքթէր :

ԻԼԵՆԿԻՆ — ԱՄԱԼԵԹԻ այրրլըգ, իքի գատըն եախօտ
         ճանըն խարապիյէթի :

ԻՆԻ = ԳՐՋԸՆ ՕԼԱՃԱԳ, ՄԱՐՄԸ :

ԻՆԻՔ = ՊօՀՄԻԴ

ԻՆԻՒՐ = ԷՄԷՎԱԻՂ Պարը մուհապուէթի վե տուզագ:

» աղանը — Պաշընտա հազըր թէճրիւպէ վար :

» եկմիք — Զարար վէրէն քէրփ տիր :

» գուրու = Ագլընա պիր պէլատան գուրթարա-
         ճագորն վէ սանա նասիհաթ վէրէճէքլէր :

ԻԵԵԿԼՄԻՔ (զախլինիկ) — Ամը վե սէֆալէթ :

ԻԾԻ ՖԻՆԱ ԿՐՄԻՔ = Իչիրին էյի օլաճագ :

ԻԵՐԱԽԱՐԳԼՐԳ = Տօսթույուն եախօտ ագրիպայըն եը-
         րարլանմասը :

ԻՍԻԵԱՊԻԼ = Թանըցարընտան զիյան կէօրէճէքսին :

ԻՎԳԻՄ = Մէվինձ վե գաղանձըն արթաճագ:

» եկեիլ — Էլին մալընը թահզիր էթմէք :

» եկրկին — Թէփէլէնմիշ հասատ :

» բօվիլամագ — Իշինտէ մուվափփագլիյէթ վե չէրէփ :

» եկմիք = Միւսթագելինի տիւշիւնմէյօրսուն էյի
         տէյիլ :

» սըգմագ = Տիւշիւնկիւէրինի գէվքէլ հաթտա
         կէօթիւրիւյօրսուն, պէլքի մուվափփա-
         գիյէթսիզլիյէ ուղրայաճագսըն :

» գուրու = Իշին սանա էյի կէօրիւնիւյօր ամմա
         սօնու էյի տէյիլ :

» բիյէլի — Տիւշմէքլիյինի պէքթէլէնլէր վար :

Իւմիւս = Տէյէրսիզ գուրլուդ, խըզմէթ,

Իփիք = Եէնի վե էյի պիր տէվր պաշլամագ

» պիօնէլի — Իոքէնապիլ օյունունտան սազըն զիյան
         էտէրսին :

» գումաց կիյմիք եա կհօրմիք — Քեմր, չէրէփ տիր:

Իփիլիք = Եօլմուլուգ եա ազ քեար : [էփլէնմէք :

» պիւմիք = Էվլի իսէն զըզ էվլատ, էրէն իսէն

Է

Լահանա— էսքի էօմրիւնիւ արայաճագսըն լաքին պու-
լամայաճազսըն սապր էթ, պէլքի կէրի տէօնէր վէ սէ-
փինիրսին :

Լամպա— Մուլաֆֆադիյէթ իւմիւտ :

- » եանմը— Քէյթ վէ քեար:
- » պիրտն սեօնիրսին— Պէտպախիթ պիր պէլա վէ
եազըն պիր շախս զայաթ :
- » եազմազ— Մուլաֆֆադ միւսթազպէլ վէ էլ-
լատ տըր :

Լաւե— Թաթլը տիլ, պիրինտէն ալրանաճագսըն :

Լախազանլըզ— Յախտէսիզ պիր հալտէ խրափ :

Լեյիիք— Պէրէքէթ վէ մէսէրրէթ, էյի պիր իզտիլաճ,
լաքին էվլիլէր իչիւն էվլատ, եախօտ եազընէն
պէլա եա խըրըզ :

- » պաշըն իւզիրինտէ— Մէքիզ էվլատըն օլաճագ :
- » Ակյուն— Եասթէնին էյի օլ բառը վէ էյի նիշանէսի ափիր:
- » սույու կէօմիք եա իշմիք— Բահաթլըզ վէ սաղ-
լալըգ :

Ո

Խազինէ— Գալվկա, քէտէր վէ զայաթըն օլաճագ:
Խամուր— Պոլուուգ կէօնէնէճէքսին.

[պախթ :

- » իշի— Տագէթ կէօնէնէճէքսին, պէրէքէթ վէ
- » » եկմիք— Արզունա նախլ օլաճագսըն :
- » Տարլրգ չէքէճէքսին. լաքին սօնուն էյի տիր:
- » Բուրմազ— սահա եազլաշան պիրի վար, ան-
տէն սազըն:

Խասրէ— Իշ վէ քեար զըւէթի :

- » Օլմազ— Խանէնտէ զայաթ, պրազտըլըն պիր

իշի կէրի իծրա էտէճէքսին:

Խասրէյէ պազմագ— Յէտափ նէփս:

Խարման— Էյի պիր շիրքէթէ կիրէճէքսին :

Խարտալ— Գավկա վէ էօլքէ :

Խըզմէրնի- Տիւշմէնին գուրսաթ պէքլէյօր, որիգգաթ էթ
» ալմագ— Տիւշմէնին սէնին իլէ պարըշաճագ:

Խըյար— Քէտէր վէ իշինտէ զարար:

Խըրլազ— Մէմնունիյէթ :

- » Ֆէսիլմիւ— Գօշմազտա թէհիքէ:

Խըրսըզ— Ղարիպ պիրինտէն էյիլիք կէօրէճէքսին :

Խըրսըզլըզ եափմագ— Պիր սէփիէ եարտօմ էտէճէքսին
Խուրմա— Տիւշմէնինէ պարըշաճագսըն :

Խօրօզ— Պու կիւն էյի պիր խապէր ալաճազպըն :

- » Կօրիրսի— Գարըն իլէ զավկա վէ նիղահ օլաճագ:

Ե

Կազ— Զէվժին սահա իթաաթ էտէճէք, էմիլյէթ վէ
մէսէրրէթ :

Կիմ— Ղայրիէր սէնին իւզէրինէ չիւքմ էտէճէ ըլէր :

Կիլին— Էյի իւմիւտ վէ մէսէրրէթ :

Կէմիր— Երրագտաքի ատէմին խասթէ տիր :

- » պարմը— Ուզուզան զօրգու :

- » Խօլնուլուղու երմիք— Էսասսըզ վէ թէհիքէլի
եօլճուլուգ :

Կէմիտէ զարգ օլմագ— Տէհէթլի զայաթ :

Կէմիտէն զարգ օլմուշլարը բօփլամագ— Մէրհամէթ-
վէրվէրլիք :

Կէմիյէ կիրմիք— Եէնի պիր իշէ թէհէպափւս էթմէք :

Կէմինի- Տէնիզ իւզէրինտէ եօլճուլուգ էթմէք արզուսը

Կիլիք— Կիւզէլ գարը լոքին զարարլը տիղղաթ էթ :

Կիրտանլրգ— Աշդ, ահա պաղը տըր : [սին :
» պուլմազ— Պիրի իւէ թէաշիւգ էտէճէքսին :
» գըրըլմը— Ֆամիլեան պօղուլուպ ալթ իւսթ
օլաճագ :

Կիօզ— Մուհապպէթ հիսսիյաթլարըն չօղալաճագ :
» եաըր— Սէվինձ:
» Տօգրօրը— Տօսթլարըն չիւպհէլի տիրլէր:

Կիօզլիւի— Մութլու պիր իխթիյարլըլըն օլաճագ :
» գուլլանմազ— Շիւպհէլիւին սահին տիր,
լաքին սըրրընը անլայամայաճագ սըն:

Կիօլերնին— Մուհապէթ վէ սէվինձ նիշանէսի տիր,
մութլուլուդ վաթանտան խապէր :

Կիօլերնին բուրմազ— Զափուճագ պիր ազրիպան օլաճագ :
» պկսինմեի— Նանքէօրլիւք:
» Կիօլերնին սէլր երմէի— Տօսթլուգ :

Կիօմմեի պիր շէլ— Մըրրընը պիրիսինէ պէյան էտիպ
սօնրա փիւչման վէ մէյուս օլաճագսղն :
» Փարա— Պօլ պօլ մէսրաֆ էթմէյէ մէճպուր
օլաճագսղն :

Կիօլ— Սոլուգ ալլընընտան իւչ կիւն սըրըլաճագսղն :
Կիօլի կիրմէի— Ըսպաթլըլա չալըշաճագսղն :

Կիօմմէի— Իշ սըգընթըսը, եւուրէք աղըըսը, սէլուա,
մուվաֆփադիյէթ :

» սիլահ— Ազ կիւնտէն պիր քէյթ կէօրէճէքսին
» սայմազ— Եազընէն էօլիւմ :

Կիօմրիւի խանէ— Զիյանսըզ վէ էմնիյէթսիզ պիր զա-
յաթըն օլաճագ : [տէյիլ :
վէրկի— Ֆուզարալանմազ զօրդուն հէրինտէ

Կիրտապ իշնէ տիւմմէի— Տուզագ, ազըլուզզըզ :
Կիւլ— Մուհապպէթ :

Կիւլմէի— Աղըը վէ քէտէր :
Կիւմիւս— Սէ կիւլիւ պիր իշ սանու տէօվիւշ օլա-
» ալմազ— Տարլըզ վէ զիյան չէքէճէքսին : [Ճազ :
» վիւմմէի— Պու կիւն քէօթիւլիւք իշլէյէճէքսին :
Կիւնիւ երլըր իլէ պիրապէր— Իշինտէ արդատաշըն
օլաճագ, քի մուվաֆփազիյէթին թէյամ օլա :
» բուրուլմասը— Մէյուս հալ :
» զարանլրգ— Պէօյիւք զիյան :
» պէրրազ— Պէօյիւք մուվաֆփազիյէթ :
» զան կիպի— Տիւնեատա ֆէնալըզ օլաճագ :
Կիւրեմմէի— Տահա կէօրէճէյին պէլալար վար, լաքին
ճիւմլէսինի ենիպ զուվզէթլէնէճէքսին :
Կիւվէյի— Մալըն թէհլիքէտէ տիր :

◆

Հալզա— Մուհապէթ վէ տօսթլուգ :
» եափմազ— Իզտիլամ միյէնճիլիյի :

Հաղորդուրին— (Աշա ի բապպանի) սէնին պիր թա-
նըընա էյլիլք էտէճէքսին :
» ալմազ— Արգատաշլարըն սանա գարչ
իծթիմա էյլմիլէլի :

Համամ— Խափիփ խասթալըգ :

» սուսուզ— Մէփալէթէ նշան :
» Տա երջանմազ— Պիր զայզուտան գուրթու-
լաճագսղն :

Համիլէ զարը— Պէքլէտիյին էյի խապէրի չափուճագ
ալաճագսղն :

Հայյիս— Մինասիպէթսիզ տաէմլէր իլէսին, էյի տէյիլ :
Դավա պէրրազ— Էյի խապէր վէ իշինտէ մուվաֆփա-
» քէմիզ— Մըհէթէթ : [Գիյէթ :
» Ֆէնա— Խասթէլիք :

» Ֆաւրբունալը — Աղ պիր ածը, սօնրա սէվլինձ:
 » գարանլզնա — Ալտանմազլըգ:
 Հավուզ — Պիր գ սրիպտէն էյիլիք կէօրէճէքսին:
 Հելվա — Մուվաֆֆազիյէթ, սօնրա պէլլիսիզ պիր հալ:
 Հետիյէ — Մէրհամէթ:
 » ալմագ — Զահմէթ, տիկէրի իչուն տարլըգ չէքէ-
 » վերմէթ — Պիր տիշինի չէքէճէքսին: [ճէքսին:
 Հիմիմսար (պէյ) Պօրծլարընը թալէպ էտէճէքլէր, վէ
 էքսիքիյին իչուն սըզլէթ չէքէճէքսին:
 « իլի զօնուշմագ — Իւմիւտ էթմէտիյին քեար
 վէ շէրէդ տիր:
 Հօրախոյր — Պօշ շէյլէր հազգընտա միւճատէլէ:

Ղ

Ղազէրա = Եյի վէ մէսուտ խապէր,
 » օգումագ — Իշին հազգընտա գայզուսըզըն վէ
 զիյան կէօրէճէքսին:
 Ղալի — Աճըւը վէ ղայրի մէմուլ հալ:
 Ղավ — Տիւշմէնէրտէն սազըն սէնին իչիւն նիզահ
 արայորլար:
 Ղարիպ = Պիր տօսթույուն տէօնիւշիւ:
 Ղօնապաւ — Մուվաֆֆազ օլմագ իչիւն չօգ զարար
 չէքէճէքսին:
 Ղօպնա (փուլ) - Էվլէնմէք

Ճ

Ճամուզ — Գազանձ վէ ֆամիլիա մէսէրէթի:
 Ճանի — Գօրգու վէ քէտէր չէքմէք:
 Ճան չէիւմէթ — Միրաս ալաճազըն:
 Ճանվիր — Գօրգու չէքէճէքսին լաքին զիյանսըզ:

» հիւնմ հէերահ — Իշին վէ գազ սնձըն զիյան
 ալթընտա օլուր: [ճագսըն:
 » ավլամագ — Տիւշմէնինտէն ինթիզամ ալա-
 հօլմիւտ — Պէօյիւք քեար վէ միւյէսէրլիք:
 Ճարիյէ — Մէնի զէվձէն եախօտ ֆամիլեան րէտտ է-
 տէճէք, չիւփէլի թավր ու հարաքէթին իչուն:
 Ճգնարան — Ղամզ, էլէ վէրիւմէք,
 Ճգնաւոր — Մէսէրէթի սա'աթլար կէչիրէճէքսին
 » օլմագ — Տօոթլարընը ալտատըզ գազանազըն
 Ճէլլաս — Կթրաֆընտա գաթիլիք ինրա օլունաճագ:
 Ճէնիմնէմ = Պօշ գօրդունլա իւմիւտիւն քէսիլէճէք վէ
 սէն քէնտինէ թէաճիւպ էտիպ կիւլէճէքսին: [յօրլար:
 Ճէնիզ — Գարըլարտան սազըն քէօթիւլիւք տիւշիւնիւ-
 Ճէննէր — Էսքի միրաս թաքիոդ էտէճէքսին, վէ փարա
 սարփ էտիպ չոլըշաճազըն:
 Ճէննէրէ կիրմէթ = Թամ Ադամըն հալը տըր, մէնն օ-
 լունժուշ մէյլէ վէ թէճրիւտէն օլաճագ:
 Ճէվահիր — Արզուլարընտան լիդիրապ չէքէճէքսին.
 » սարուն ալմագ — Աշ հալընտա ալտանմըչսըն
 « Ռէնկիլի — Գարը ելւզիւնտէն զիյան կէօրէ-
 » ղայզ կրմէթ. Ղուրպէթտէ էօլէճէքսին: [ճէքսին
 » վերմէթ — Տար վազըթլարընտա եալլնըզ գա-
 » պուլմագ Սէֆալէթ [լաճագսըն:
 Ճէօյիզ վէ զավլա:
 » աղանը — Կէճ վազըթտան մուվաֆֆազ օլուպ
 մալ սահիպի օլաճազըն:
 » » Տէվլրիլիրսէ — Սահիպի պէօյիւք զիյան
 կէօրէճէք, քէնտի եա չօճուզու եա ֆամիլեասը:
 » Եկմէթ — Իշիլինտէ միւյէսէր վէ մուզափէր
 օլաճագսըն:

» թօխլամագ — Տէօյիւշէ սէպէ օլաճազսըն :
 » չիւրիւք — Ալտանըպ փիւշման օլաճազսըն :
 Ճին — Ախլազի քէտէրէրին թէսքին օլաճազ :
 Ճիվա — Զոդ հիւչպազ պիր ատէմ իլէ իշին օլաճազ
 վէ ալտանաճազսըն :

Մ

Մարպախ — Սանա օլան էմիյէթի գայ էթմէյէ պաշ-
 լատըն, պիր տօսթուն տէօնիւչիւ, փիւշմանիյէթ :

Մախառ — Զիյանլը միւճատէլէ :

» սէօփիւլիւս — Ֆէսլիի նիփեան սէպէպի
 գարըն օլաճազ :

Մահպուպ — Սըզլէթ :

Մահպուս — Գարը տէսիսէսինտէն գուրթուլած ալսըն :

Մահպուսխանէ Աղըր տիւշիւնկիւն վար լաքին գօրգմա

Մահիմ օլմագ — Իշկիւզար օլտուզուն իշուն չօգլար
 սէնի սէվէճէքլէր:

Մուհամեմէ — Էյի պիր տօսթունու ղայզ էտէճէքսին :

Մաղարա — Փարա ղայաթը.

Մայմուն — Պիր գարը օյունունա գուրպան կիտէճէքսին :

Մանաքըր — Պիր ալտատըճըտսն գափըլուն սէսըն :

» ալիամագ — Գայը տուզսընա տիւշէճէքսին :

» էվինտէ — Երրագտաքի սէվկիւլիւնի կէօրէճէք-

Մարգա — Էմին հալ տըր :

Մասին — Տէսիսէճի ատտ օլունաճազսըն :

Մէզաք — Էսքի վագալարը թէքրարլամադ էյի տէյիլ :

» գազմագ — Էյէր խասթան վար իսէ սաղալաճազ,

Մէիկ — Եէնի պիր քէշֆիյաթա մալիք օլաճազ :

» օլմագ — Էօյլէ պիր իշ եափաճազսըն քի չոդ ատէմ մէր հագղընտա սէօյլէճէքլէր :

Մէմին — Վալիսէ մուհապէթի :

» սիւս չըգան էկրի — Միւսրիւֆլիւք :

» բապլը վէ չիրին = Քէօթիւլիւք, տամահլը,
 տիւզէնսիզիք :

Մէմէնի լիմս էկրլերսի — Իշին չափուդ մուվաֆֆազ
 Մէյիի — Մէսէրրէթ :

» պօզուլմուտ — Խասթալը :

» բալան էրսիրմէն — Հասէտ արզուսու :

Մէնէմէն = Պէօյիւքէրտէն մէթն օլունաճազսըն, ֆա-
 գաթ քեարարը :

Մէնտիլ - Էյի վէ էմիյէթի տօսթ պուլուպ սէվինէճէքսին
 » պուլմագ = Թազլա գազանձ :

» եիրիւմէն = Պիր տօսթույուն հագղընտա ֆէնա
 սէօյլէտիյին իշիւն անտէն մահրում գալաճազսըն :

Մէւալի — Թամիլեա աղալարըն չօղալաճազ :

Մէվը — Պաշգալարըն էյիլիյինտէն մէնֆաաթ կէօրմէք
 Մէրնիմէն = Պէլէշ գազանձ իսթէյօրսըն ֆազաթ պէլէշ
 չալըշաճազսըն :

Մէրմէր = Տիւչմէնին զաթը եկրէքլի տիր տիգգաթ էթ :

Մէրտիվան = Խոթիրապլը հալըն վար լաքին սօնուն

» գուրմագ սիվարա — Խամագ : [Էյի տիր :

» տէն էնմէն — Գազանձ վէ գուվէթ :

Մէրմէպ պօս — Ատի իշինտէ ճան սըզընթըսը :

» պէյագ — Եա երուսաղէմէ հատա կիտէճէքսին
 եախօտ էվլէնէճէքսին :

» սիլան — Շախսի իշինտէ մութլագ զազանձ տըր

» բուրմագ — Մազսէտէ եէթիչճէքսին :

» պուլմագ — Օղլուն իշուն նշան մէրասիմի
 էտէճէքսին :

» սարմագ — Պիր սէվկիւլիւնտէն այրըլաճազսըն :

» Եալլամագ Պիրինի ալտատարագ քեարլը պիր
թէճարէթ էտէճէքսին :

» Կոլմիւտ— Մուլափփազիյէթին էքսիլէճէք :

» Էվինտէ— Զօդ արդու էթտիյին պիր միսափի-
րին օլաճագ, լաքին անտէն ֆէնա թէքլիփ իշխէճէքսին
Մէրքէպէ պինմին— Հէր ծիչէթլէ պախթլըլըգ :

Մէրքէպէն տիւմին— Սէլմիյին պիր քիմսէտէն պէօ-
յիւք պիր տարպէ կէօրէճէքսին :

Մէքբէպ— Կնքահայր օլմաղա հազըրլան,

Մէքբուպ— Դայրի մէմուլ խաղէր :

» Եազմագ— Սըզլէթ, պիրինէ իթիմատ էտիլ-
միշ սըրը :

Մէօնիւր— Մանա պէյան օլունան պիր սրբան ֆալոէ

Մէթրոււար— Ալտանզըճ :

Մըգնաբըս— Պաշգասընըն էմրի ալթընա կիրէճէքսին
վէ հիւրիյէթին զայ օլաճագ :

Մըգրագ— Գաղանձըն թէհիքէտէ տիր :

» օյունու— էլիյին էշնասընա պէօյիւք թէհիքէ
օլաճագ, ույանըգ օլ :

Մըսըր քափուղու— Դարիալ պիր գարը արդանա տիւշ-
միշ, ահմազլարա զիյարէթ

Միրաս— Մատտի պէօյիւք գարար :

Միւժէն վէրմին— Բեար աըը քի ախէրլէր հասէտ էտէ-
ճէքլէր, վէ զիյան կէօրէճէքսին, տիզզաթ էթ :

Միւնատէլի— Թէքտիրէ միւսթահագ մաղրուրլըգ :

Միւնիւզէ— Սէրթ թապիհաթըն միւլայիմ օլաճագ, վէ
չօգլարա սէլկիւլիւ օլաճագսըն :

Միւսիրար— Տօսթլարըն սէնի թէշվիք էտիյօր, մառ-
տի հարտըմլարը հօդ :

» իշմին— Ճէսարէթլի թէշչպպիւս, վաղա-

ալարա կէօրէ էյի եա ֆէնա օլապիլիր :

Միւրհէն պիրտէն ֆէնա խապէր

Միւթլիւզիլիր— Պէօյիւք թէշչպպիւս :

Մուզիիի ալէր— Շէրէփ վէ քեարը պիր տէփատա
արայօրսըն :

» Վիւրմիի— Ֆէնա նշան տըր, եանի էվիյին
ախլազի հալը տիւշմիւշ տիր, վէ սէպէպի սէն սին :

Մուհապպիր— Բեամիլէն մութլուլըգ :

Մուհարէպի— Մուհապպէթինէ էլվէտա էյլէ, զիրա
մահպուպըն պիր զայրիսինի պուլմուշ տըր :

Մուհամիմի— էյի պիր տօսթունու զայպ էտէճէքսին :

Մում— Ցամիլեատա րահաթ վէ էյի էօմը տիր :

» Ահօնիւրմիի— Գօրգու, քէտէր վէ եաս :

» Եանմըր— Իւմիւտ եարտըմ վէ մէսէրրէթ :

Յ

Յիսուս— Զօդ թէճրիւպէտէն սօնրա մութլու օլաճագ-
սըն, իման, թէսէլլի վէ թէվպէ :

Յուղա— Ֆէնա պիր միւպաշէրէթ իւէ զէնկինիյէճէքսին

Ն

Նալ— Զապուճագ պախթըն աչըլաճագ :

Նալլամագ պիր ար— Բէօյ րահաթլըգ :

Նալպանտ— Պէօյիւք պիրի իլէ տէօյիւշ վէ միւնազատ
էտէճէքսին :

Նասիպ— Մահվ օլմագ :

Նար— Սէնի շաշըրաճագ տէրէճէտէ զաղանճ, եախօտ
զըզլարըն օլաճագ :

Նէնի (պէօյիւք վալիսէ)— Էօլիւմ, եազըն միրաս :

Նէպար— Իշին տահա միւէսսէր օլաճագ տըր :

Նիշան— Միւթէքէպպիրսին պու սէպէպտէն սէվիլ-
մէյօրսըն, պիրազ հալիմ օլ: Էլիւմէն նիշանէ տիր:

Նուրգ օգումագ— Դարիպէր սէնին քեարընը եէմէ-
յէ պաշլոմըլար:

» Եազմագ— Սէնի ալէթ էթմիշէր, խապէրին եօդ:
Նօխաւս— Թէօթիւ սէոյլէյէրէք տիւշմէնէրինի չօդ “Լ-
տաճազսըն”:

Ը

Նալղամ— Գարըշըգ խիւլեալար:

Նայիրս ալմագ— Պոլ գաղանձ վէ սէվինձ:
» օլմագ— Տիւշմէնլէրին գուվլէթլէնմէյէ պաշ-
լամըշ տըր:

Նատրէվան— Գարըշըգ վէ շաշզըն էֆքեարլար, միւ-
լահազա:

Նափա— Պաշգասընըն թէկսիրի ալթընտա գալաճագ-
ուն:

» պաշընա գօյմագ— Եարան վէ սախթէքեարլըգ
էտէճէքսին:

» արմագ— Էլէնմէք իսթէմէք տիր:

Նիհիս— Զօդ կիւծլիւքիւէ ամմա նիհայէթ մազսէտինէ
նախլ օլաճազսըն:

Նիհր— Էյի տիր:

Նիհրէ կիրմէի իշին եէնիլէնէք վէ էյի տիր:

Նիյրան— Պէօյիւք գաղանձ սահիսի օլաճազսըն:

» բուրմագ— Տայագ հէյէճէքսին:

» սկօյմէի— Եէնի պիր սէվարիին (Ժաշուքէ)
օլաճագ:

Նիմսիյէ— Տարլըղընտա մէճա պուլաճազսըն:

Նիմտան— Շէօնէթ փէրէսթ օլուպ, հիւրմէթ օլունմա-
» Եանմըշ— Մէմնունիյէթ:

| յօրսըն:

Ներապ— Տիւզէն վէ էնճամ ֆէնալըգ:

» տէօմէին— Քեարընտան զիյան էտէճէքսին:

» իշմէի— Դու վլէթ վէ մէտրրէթ:

Նիմէր— Տօսթլարըն սանա պօշ իւմիւտլէր վէրիյօր

» Տաղըրմագ— Զ սպումագ կնքահայր օլաճազսըն:

Նիմէին— Զայաթ, պէօյիւյիւնտէն թազիր օլունաճագ-
ուն վէ քէտէր էտէճէքսին:

» Տիւժիւլիւնիւ կօրմէի— Պիլտիք պիր շախսըն
էօլիւմիւ:

Նիշ— Շէնվանի տիւշիւնկիւլէրին չողալըմագտա տըր:

Նիշ սօլու— Մէսրուր էօմր վէ գաղանձ տըր:

» պօշ— Էվլէնէճէքսին ամմա էվլատընըգ օլմայաճագ

Ո

Ունուզլուգ— Տիւշմէնլէրլէ իհաթէ օլունմուշուն,
սէֆալէթ:

Ույուգ— Եըրագտա օլանըն եախօտ անըն խապէրի

Ույումագ— Ագրիպալարընա չօդ կիւլէնմէ: [Կէլէճէք:

Ուն— Ֆաքիրլիք, զըթլըգ, ազըււը իւէ վէ քեար

էօրէճէքսին:

» սիյան— Ֆամիլեանտա ազըր պիր քէտէր թէսա-
տիւք էտէճէք:

Ուշմագ— Կիւնտիւզ չօդ չէշիտ չէյլէր տիւշիւնտիւյիւնէ
նիշանէ տիր, Փիքրինի թօփլա:

Ուշրումա Տիւժիւրմէի— Պիր թօսթու դամզ էթմէք:

Զ

Ուսրուրա— Տիւշմէնինի եէնմէյէ պիր չարէ պուլա-
ճազսըն, լագին չօդ տիգգաթ էթմէք լազըմ տըր:

Զարալ — Քէնտինէ չօդ զահմէթ վէրիպ չալըւյօրսըն։
Զալը — Տիւշմէնին իլէ պարըշաճագուըն։
Զաղըմագ — Օ զաթ սէնտէն երազլոնաճագ։
Զաղըլմագ — Անըն սանա զիյան վէրմէյէ փիքրի վար։
Զամաշր երդամագ — Նիղան վէ ինթիզամ։
Զամաըրնը — Ֆէնա պիր ատէմտէն էյի պիր իշ էօյ-
րէնէճէքսին։

Զամուր — Իթիրա օլունաճագուըն վէ զիյան չէքէ-
Զայրըրգ — Եյի միւսթազպէլ վէ եյի քեար։ [Ճէքսին։
Զալագ — Գաղանձ վէ վարիյէթինի սարփ էտէճէքսին
Զան — Էսասարդ հալտասըն, էյէր չալըշը իսէն էյի էտէ
պիլիրսին։

» սէսի իշիրմէն — Եյի վէ մէսրուր խապէր տիր։
Զարխ — Հասէտին սէպէպինուէն զիյան չէքէճէքսին։
» չէվիրմէն — Շիմտիքի իշինտէն զէնկինյէճէքսին
Զափուր — Պախթ, պօլլուգ։

Զէմէն — Ֆէնա ամէլէրինտէն ութանարագ քէնտինի
կիզէմէք իսթէյօրսուն լաքին տախմա աշիքեար
օլաճագուըն։

Զէնէ — Գավկա եափար իսէն տիշին զըրըլաճագ։
Զէնկիլ — Եէնի պիր մուվադիթագիյէթ և օլու պուլա-
ճագուըն, լաքին պէքլէտիյին սէմէրէյի պուլա-
ճագաճագուըն։

Զէիին — Տարլըգ, ֆուգարտլըգ, թանըլարըլըն պիրի-
նի տարկըն էտէճէքսին

Զէիիրկի — Թհարընտա կիզի պիր էլ վար։
Զէօլ — Արգատաշլարընտան չօգ օստնմըսըն, լաքին
մուայեէն վազթա գատար գուրթու լամայաճագուըն։
Զէօլէ եածամագ — Թիճարէթինի զայրիլէր կէօնէնէ-
ճէք պիր տօսթտան ալտանարագ թէաճիւպ էտէճէքսին։

Զէօմիկնի — Պիրի սանա ուըրը պէյան էտէճէք։
Զըզըն — Պէքլէմէտիյին պիր հօլճու կէլէճէք, հանլը
խապէրլէր։
Զըպլազլըգ — Թէօնմէթաէն գապահաթուզ չըդաճագուըն։
Զըրա-ըըգ — Էվլատ արգուսու քի իթմամ օլաճագ։
» եանմըրտ հւմիւտէրին գավլիէնմէք վէ քեար տըր
» սէօնմիւտ-էթթաքինտա սանա զարչը իշէյէն վար
» պիլինկիր — Պէօյիւք պիր ատէմտէն սըզլէթ կէօրէ-
ճէքսին։
» օլմագ — Մէժուրիյէթ գազանձ վէ չէրէփ։
Զիլ — Ուճուզլու վէ մուվաֆֆազիյէթ։
Զինի — Պէօյիւք տիւշիւնկիւլէրին վար ամմա ամէլ
հօգ, իմտի զայրէթին պօշա չըդաճագ։
Զիչէք — Եյի խապէր եախօս զըլ էվլատ, մութլուուգ
վէ սաղլամլըգ։
» պաղէնսի — Գարը ճինսինտէն էյլիք կէօրէճէքսին։
» գուրըումուշ — Բիւչիւք չօնուզուն խասթէ օլաճագ։
» տէվեիրմէն — Մահզուզիյէթ, եա էվլէնմէք։
» չիմեն արալարնիսա - Պիրտէն էյլիք կէօրէճէքսին։
» բան-Շէօրէթիէրէսթլիյէ նշան տիր քի էյի տէյլի
Զիվի — Սանա կիզի զըտտիյէթ վար։
» րօֆլամագ — Տէօյիւչ վէ նիզահա թութուլուպ
հազգընա սահիպ օլաճագուըն։
» չըգարմագ — Իթթիրատան զուրթուլաճագուըն։
Զիվիս — Թէօթիւ ամէլէրինի էօրթմէք իշուն սէն սէ-
նի կիզլէյօրսըն լաքին պէյան օլունաճագուըն։
Զիվրլիք — Մուվաֆֆազիյէթին տախմի օլաճագ տըր։
Զիմբի — Մուվաֆֆազիյէթ վէ պօլլուգ, լաքին չիֆթ-
ճինին պաշը իւզէրինտէ զարթալլար վար իսէ-
քէտէր վէ տարլըգ։

Հիմքը սիւրմեկ — իզտիվաճ սաատէթի :
 Պուգուր — նէ գատար տէրին իսէ օլ դատար քէտէր
 Զօնուգ — Հալը հազըրըն տէլամը : [վէ թէհլիքէ :
 » մէմի եկին Եաղընէն տօղուշ, էյի իւմիւտիէ քետր
 » գունազամագ — էիփ իշին իչիւն իւմրէթինի
 Զօպան — Սէհիրպազըրգ, էֆունձրլըգ : [ալաճաղուըն :
 Զօրակ — Եռձուլուգ եախօտ զըզ չօնուգ տըր :
 » Ինցիլի — Մէսէրըթ վէ սախթէ մունապդիթ :
 » Հրգարմագ — Տիլէ տիւշիւպ մահզուն օլաճաղուըն :
 » Կոփի — Թէտէրէրին սօնը տըր :

¶

Պազըր — Պէքեար էօմրիւն օլաճագ :
 Պարլինան — Գարարսըզուն վէ մուվաֆիադ օլամազուն :
 Պալ — Լաֆազանլըգ վէ գավկա, քենորլը զայրէթ,
 » սէնա՛մթ թաթլըլըգը :
 » Եեմէկ — Քեարընա վէ իշինէ զիյան տըր :
 Պալըգ — Մէսէրըթ, ալտատըճը ատէմէ բասթ կլէ-
 ծէքսին :
 » գրմբզը — Մէմունիյէթսիզիք :
 » գավրլիմը — Պիրտէն պիրէ էօլիւմ :
 » բուրմագ — Իշինտէ մուվաֆիազիյէթ :
 » չոգ բուրմագ — Ալտանմըշ իւմիւտ :
 » փուլու — Ատէմէր սանա ֆէնա նասիհաթ էտի-
 յորլար :

Պալըգնը — Պիրինին իշինի գարըշտըրըպ փիւշման օլա-
 ճագսըն :

Պալըա — Շախսընա աղըր թէհլիքէ թէարըուղ էտիյօր,
 Պալօ — Սախթէքեարլըգ : [տիւշմէնլիք :

Պաղըրսագ — Թէտէր, աճը փիքր :
 Պաղէկ — Պիր գարը վասըթասըլլա Էյիլիք կէօրէճէք-
 սին, սաատէթ :
 » զուրումոււ — Էլլինտէ խասթալլզ, միւֆլիւզլիք :
 Պաղչէպան — Թէյիիին արգասընա չոգ տիւշմիւշուն :
 Պանագ — Սըրասընա կիրմիշ իշ, հօլձուլուգ :
 » օօւնեսան — Թէօթրիւմիւք :
 Պալըգոււ — Պիլմէտիյին քի նսէտէն սանա սըզէթ, ևա-
 խոտ սէֆիլ վէ աճը խապէր :
 Պայրագ — Զօգ արզու, լաքին տաիմա իճրա օլժագ :
 » սալլամագ — Ռէնկինէ կէօրէ ֆէնա ևա էյի տիր :
 Պած — Եէնի պիր իշ կէօրէճէքսին :
 » բրաւ երմէկ — Միւյէսսէր օլաճագսըն :
 » սիւսլիմէկ — Ղուրպէթէ կիտէճէքսին :
 » Երլգամագ — Խաֆիիփ խասթալլզ :
 » զըրփիմագ — Բեար վէ չէրէֆուէն մահրում գալա-
 » ֆիսիլմիշ — Մէջինճ սօնրա զիյան : [ճադսըն :
 » պէյազ սաշլը — Պէրէքէթ վէ գազանճ :
 » ելիյին իշնին — Մէսըրուր խապէր իշիտէճէքսին :
 Պած զըրհը — Եօլձուլուգ վէ գավկա :
 » » զօյմագ — Էմիյիլթ վէ շէրէփ :
 Պածագ — Զինափէրէսթիփտէն կէրի տուր, էյի տէյիւ :
 Պատարագ — Էլլէնիպ կէօնէնէճէքսին :
 » սէսի իշիրմէկ — Նէֆսփէրէսթլիք, գաղանճ հըրսը :
 Պարըմագ — Պիր տօսթ իլէ պօզուլաճագսըն :
 Պարուր — Տիւշման թարափընտան թէհլիքէ, վէ ֆէ-
 գէզ — Բեար տըր : [նալլըգ :
 » իշիմէկ — Ուզուն վէ քեարլը եօլձուլուգ :
 Պիրիմէկ — Մէսէրըթ :
 Պիրալեր — Սիւս :

Պեմեկ — Աղըր գազէ, տէօլիւշ վէ զարար:
 » Եմեկ — Խասթէլիք:
 Պըլըրնըն — Մէյլէ վէրմէք:
 » Կոլմիւշ — Սահին գայլուլար:
 Պիկիկ — Շէրէփ լաքին տախիլէն ֆիքր րահաթուզգ-
 լուզը, վէ չոդ տէֆա փիւժմանլըգ:
 Պինա — Միրաս:
 » Եափմագ — Գազանձ վէ էյի չան:
 » Երգմագ — Զիյան վէ զայաթ տըր:
 Պիպէր — Աճը վէ տէրհալ աղըր տըր:
 Պիւպիւլ — Թիսթրօ սէվմէք:
 » Բուրմագ — Քէյփ սէվմէք:
 Պուզ — Մէլկիւլիւնտէն այրըլաճազսըն:
 » Իշինտէն կէմմիկ — Էյի մուվաֆիազիյէթ:
 Պուլուք — Պոզուղուզ վէ պօշ իւմիւտ:
 Պուխուր — Ֆէլքէւատէ իդթիտար սահիպի օլաճազսըն:
 Պուխուրտան — Ֆէնա իւն, քէտէր վէ մէյուսիյէթ:
 » ալրուն — Պէօյիւք ստէմին զիյարէթինէ նշան:
 Պուդտայ- Էյիլիք մէսէրրէթ, քէյփ քեար վէ դէնկինլիք
 » պաշուտա — Մէֆալէթ:
 » Եանմասր — Գըթլըդ:
 » Տէվիրմէկ — Պինա եափմաճազսըն եախօտ միւլք
 սաթուն ալաճազսըն:
 Պույնուզ — Սանա բէգապէթ էտէն մահպուպուն վար,
 տիզգաթլը օլ:
 Պաչագ — Սանա գարչը ֆէնա լիսան վէ թէնտիտ տիր:
 » ալմագ — Զիյանլը ահլալ իշինտէ սին:
 » Եիրիրմէկ — Զիյանըն թէսքին օլաճազտըր:
 » Եափմագ — Ֆէնա իշլէրտէ պուլունաճազսըն:
 Պուսէ վէրմէկ Պուս էտէն ատէմտէն զիյան կէօրէճէքսին

Պուս իրմէկ — Իշինտէ էյի պիր չէրիքին օլաճագ:
 » » պիրինին կլինի — Անըն նասիհաթլընը իճրա-
 էտէճէքսին, լաքին զիյան կէօրէճէքսին:
 » » Եիւզիւնիւ — Ճէսարէթ, էյի պախթ:
 » » Եիրի — Թէվազու վէ քէտէր:
 Պուռան — Պոլլուգ, մէսէրրէթ:
 » ուզուն — Գօրգու վէ գապահաթ:
 Պրագմագ իշինի — Եէնի տօսթլարըն օլաճագ:
 » սէվիկիւլիւնիւ — Բահաթլըգ վէ քեար:
 » Եվինի — Պէօյիւք քեար:
 Պօլումագ — Եագընէն թէնլիքէ:
 Պօղուլանը սուտան չրգարմագ — Զիյանսըդ վագաս:
 Պօմպա — Եօլունտա թէնլիքէ վար տիգգաթ էթ:
 » արմագ — Իւմիւտսիւլ հալտասըն վէ սօնուն
 չոդ նէֆրէթի օլաճագ:
 Պօլա — Եալան պիր խապէր իլէ ալտանաճազսըն:
 Պօյանը — Ղայրիլէրի ալտաթմազա մէյալ սըն, լաքին
 սէն ալտանաճազսըն:
 Պօյունտուգ — Հազըր էօմրիւյիւն տէվամը:
 Պօրն իրմէկ — Պուս սէնէ չոդ գազանաճազսըն:
 Պօրու — Մէլկիւլիւնտէն էյի խապէր ալտաճազսըն:
 » չալմագ — Տիւշէնինտէն վէ աղըլնտան գուր-
 թուլաճազսըն:

U

Սա'ար — Սապըրսըգ օլտուղուն իչիւն հիչ պիր իշինի
 էյի իճրա էթմէյօրսըն, աղըր օլ զիրա ֆէնա
 վազըթտա պուլունույօրսըն:
 » Տուրմըշ — Պիրտէն պիրէ զիյանըն օլաճագ:

» զբրըլմը— իշխնտէն եա մէմուրիյէթինտէն աղլ
օլաճագսըն .

» Տիվարտա— Մազոէտիյին իքմալ օլմագ վաղթը
օլմուշ տուր չափուգ չալըշ մուվաֆֆագ օլուրսըն :

Սալալ պէյազ— Նասիհաթ վէ թէլազու :

» սիյան— Դայրէթ քեար վէ թիճարէթ :

» սարը— Ֆէնա էօմր;

» պէօյիւմիւր— Ինթիկամ փրօկրամը :

» բրաւ երմէի— Լութի վէ քեարընտան մահ .
րում օլաճագսըն :

» գարը եիւզիւնէ— Տէհշէթլի պիր իշ իճրա
էտէնքսին վէ սէնին հազզընտա մէտն էտէնքլէր :

» զզը եիւզիւնէ— Եազընտա էջլէնէնէք :

Սազ— Էյլէննէ :

Սարըլ— Էյի խապէր վէ մէսէրրէթ :

Սարմազ— Տայիմա կէրիյէ թէտէննի :

Սալեանկօզ— Պաղէն սէն սէնի զըյմէթսիզ զանն էտիպ
իւէրի կիթմէմէնէ սէպէպ օլույօրսըն :

Սալլանկան— Իշէրինէ էյի պազմայօրսըն զիյանրն
հազըն տըր :

» պօշ— Էլլատըն զայպ օլաճագ :

Սաման— Դազանձըյըն զըյմէթինի պիլմէյօրսըն , միւսու-
րիփսին , տարլըգ , սէփալէթ :

» պալլանմը— Մա'ատէթ :

» եանմը— Աէզինձ , տավէթ :

» բօփլամազ— Միւֆիւզիյիւն եազընտըր
տիզգաթ էթ :

Սամանլըգ— Տար հալտէսին վէ օանա եարտըմ էթ-
մէյէնէքլէր :

Սարմըսագ= Ալուստընըլըդ , աշիքեար օլմուշ սըրր :

Սանտալեա— Սէնին պէքլէտիյին եըրագտան սանա
չէրէֆ տիր :

» զբրըլմը— Պէքլէտիյին էյիլիյի տիկէրի կէօնէնէ

» պօյանմը— Իւմիւտէրին հիչէ չըգաճագ [ձէք :

Սանտալեայա օրուրմագ— Շէրէֆ վէ եիւքսէքլիք :

Սանտը— Պաշլայաճաղըն իշ մուվաֆֆագ օլաճագ ,
էյէր քիմսէյէ տէմէզ իսէն

» սարուն ալմագ— Եօլծուլուգ հազգրնտա տիւ-
շիւնիւյօրսըն :

» եափիմագ— Խանէտէն պիրի եօլծու օլաճագ :

Սաչ պէյազ— Սանա վէրիլէն նասիհաթլարը իճրա էթ :

» սիյան— Ճէսարէթլի պիր իշ եափըյօրսըն ,
մատամ սէնի ալտատըյօր :

» սէօմիկ— Վալլիտէյին պիր զիքրիյէթինի
զայպ էտէնէքսին :

» Ինսմէի— Էյի զան էտէրէք փէնա իշ եափաճագսըն

» Իօմիկ— Էնկին մուամէլէլէրտէ պուլունու-
յօրսըն վէ չէրէփսիլ օլաճագսըն :

Սաչ գօրտէլասը— Իշէրին գարըշըգ , գօրգագսըն վէ⁶
Էյի զիյան չէքէնէքսին :

Սապահ-երեն զալզմագ— Պէօյիւք էփեար :

Սապուն— Եթիթիյին վար իսէ պուլաճագսըն , եախօտ
էյի պիր իշէ թէշէպիւս էտէնէքսին :

Սարը— հէր հանկը պիր իշու խասթալըգ տըր :

Սարմիյար— Էմնիյէթին ազալաճագ .

Սախըր- էլ իշխն ֆազլա վէ զայրի թապիի մասրուֆ տըր
» չիշէ իլի= Իշէրինտէն միւքեափաթ կէօրէնէք-

Սէլամիլամազ— Աղ պիր նիզան օլաճագ ; [սին :
» Եատըրղը իմսէյի= Եէնի պիր չէյ էօյրէնէնէքսին

Սեմա պիրրագ — իշխնուէ մուլաֆֆազիյէթ :

» Երլսրզլար իլի տօլու = իւմիւտ վէ սէվինճ :

» զարանլրդ — իւմիւտսիւզիւք վէ քէտէր :

Սևմէր = Եղունտա պիր սըյըրդ դարը վար :

Մէլլ = Աթէշի պիր մուհապպէթ սէնի սէրսէրի էտէճէք :

Մէնա'ար = Զօր իշ :

Մէնէ պաօը նէսիյէսի = Էյէր պէյքեար իսէն էվլէնէ-
ճէքսին, էվլի իսէն էվլատըն օլաճագ :

» » » զապուլ երմին = Սէֆալէթ :

Մէս իւբրմէկ = Շիւփէյէ կիրիթթար օլաճագսըն :

Մէրայ = Շէրէֆլիիք :

» եանմը — Մահալ վէ վէրան օլմագ :

Մէրայսա սաբին օլմագ = Հևլէ եա իւմիւտսիւզիւք :

Մէրխօս — Պօշ էֆքեարլար, էսէֆ վէ ալրը :

Մէրչէ գուըը — Մուհապպէթտէ մուլաֆֆազ օլաճագսըն

» բուրմագ = Մուլաֆթիագ օլուպ սօնրալ փիւշման
օլաճագսըն :

» եօլմիւը — Սէնի սէվլէրէք ալտաթըրլար :

Մէրփինի = Մէրլէտարլրդ :

Մըրմա = Զօդ արզուլար :

Մըրլնանագ եկր պուլմագ = Պէօյիւք մուխաթարա
իշխնուէսին :

» » » արամագ — Իշ վէ քեար ազլըզը :

Մըրզըր — Սէնի թագիպ էտէն տիւչմէնին վար :

Մըրյըր զարը — Քէօթիւ էքին եա զըրա՞աթ :

Միլլէ վուրմագ — Գուլվէթին վէ իւմիւտին էքսիլմէ-
յէ պաշլամըշ տըր :

» Եկմին = Էյի տօսթլաբըն վար, զայլուսըզ օլ :

Մինին = Իշխնուէ միւշքիւլաթ եա օսանճ հիսու էտէճէքսին

» գօվալամագ — Թոմիտէսիզ իզթիրագ :

» սօգմասը = Թարտ օլունմագ :

Միրֆէ = Գարը սէպէպիյլէ աձը կէօրէճէքսին :

» իշմին = Պէօյիւք պիր ֆէնալըգ սէնտէն այլը-
լաճագ :

Միւլիւք = Միւրայիլէրտէն սօյուլսճագսըն :

Միւմիւլիւ պէօնիւք = Շէրէֆ, վազիֆէ :

Միւնկէր = Տամահլըգ :

Միւս = Եէսի մէսրաֆ եափաճագսըն, եախօտ մալըն
հանաճագ :

Միւրփիւնլիւք = Աղ վագըթտան պէօյիւք մէվդի սա-
հիպի օլաճագսըն :

Միւփիւրկի = Էյէր զաիփ իսէն էյլէնէճէքսին, Կօզսա
գազանճ տըր :

Մու քէմիզ = Էյի էօմը էյի պախթ :

» տօնմոււ = Միւճատէլէ, գավզա վէ այրըլըգ :

» պուլանրդ = Յ սմիւեա գարըշըլըշ վէ քէտէր :

» ամպարը = Ղայպ վէ իֆթիրա :

» բութանը — Բօմաթիզմ օլաճագսըն :

» փունարը = Տափմի քեար սահիպի օլաճագսըն :

Մույա տիւմին = Միւթէտիպիզ քէտէրլէր :

Մունուգ — Ղայրի թապիի իշտէն զիյան էտէճէքսին :

Մուր = Մուհաֆազա :

Մօգմագ — Մանա հասէտ էտիյօրլար, լաքին դարար
վէրէճէյէճէքլէր :

Մօղան = Տիւշմէնին ալէյինտէ ֆէնա խապէր ալա-
» եկմին = Խասթէլիք : [Ճագսըն :

Մօպա — Միւսրիւֆլիւյիւն սէնի ֆուզարա էտէճէք :

Մօփա — Եարալըմը եա էվլատ :

» զըրըլմըր — Եազընընտաքինէ զիյանըն օլաճագ:

¶

Վազրը բային երմեկ— Իշլէրինտէ իհմալ էտիպ զիյան
չէքէճէքսին վէ էօտէյէճէքսին :

Վալիսէ— Էմիյէթ, թէմինաթ, մուհաֆազա օլուն-
մաղլըգ, էյի խապէր :

Վալիսէի տեօմեկ— Եարամաղլըգ, չափընլըգ :

Վանի— Գալու վէ քէսէ տարլըգ :

Վասիլիք երմեկ— Պաշտաւրըն գաղանճընտա կէօղիւն
վար էյի տէյիլ :

» օգումագ— Պաշտաւրնա քէօթիւլիք եէթիշ-
տիրէճէքսին :

Վարը— Պիրինէ պէյան էթտիյին սըրը իշխտիլէճք :

Վաֆրիկ— Գուվլէթ վէ քեար, հիմայէ օլունաճազըն:

» սաղընը— Հայրիլէրին իշինէ միւտախէլէ
էտէճէքսին :

» » օլմագ— Ֆէնա ֆիքր իլէ եափտըլըն
էյի օլաճագ :

Վեսիմէ— Պիր գորզու կէօրէճէքսին ամմա զիյանսըգ,
էմէյին միւսմիւր օլաճագ :

Վերանէ— Կիզիճէ զէնկինլիյէ սահիպ օլաճազըն :

8

Տաղ— Իւմիւտսիւզիւք տիր քի սէնի իհաթէ էթմիշտիր
Տաղա չըգմագ- Մագսէտինէ նաիլ օլաճազըն լաքին կէճ
Տաղ օյնայան— Ֆամիլիա մուխաթարասը վէ պիւթիւն
իշլէրին մահվ օլաճագ :

Տամար Շեմիմէ— Սահիպինէ էօլիւմ նշանը տըր :

Տամիա— Իշին պէօյիւյէճէք էյէր տէվամ էտէր իսէն,
թէնպէլ օլմա :

» օլմագ— Եիթիյին պուլունաճագ եախօտ եազըն
վագըթտան պէօյիւք թիճարէթին օլաճագ :

Տայագ— Քէյի իւմիւտ քի կէրէքէթէնէճէք :

Տայագլամագ— Օլ ատէմէ եարտըմ էտէճէքսին :

Տայագլանմագ— Եարտըմ վէ բահաթլըգ տըր :

Տավիք— Թամիլիա շամաթասը վէ դավկասը :

» երմեկ— Պօչ պիր միւճատէլէ իշխն տօսթլարընը
ինճիտէճէքսին :

Տավօնի— Ալտարըն պիր ատէմէ րասթ կէլէճէքսին,
էվիլ իսէն զըզըն օլաճագ :

Տավուլ— Պօչ գորգուլար իլէ քէնտինի գօրգուտույոր-
սուն վէ ճիւմլէ գօրգուլարըն ֆախտէսիլ տիր :

» չալմագ— Քէնտինի մէթհ էտիյօրսըն, լաքին
հիչ պիր քիմաէ սանա ինանմագ :

Տարագ— Իշլէրին չօգ նիզամսըգ կիտիյօր :

Տառ ալանը— Էնիյէթ, գապահաթլարըն ալվ օլունա-
» իզկրինէն էնէսին— Բահաթլըլըգ :

Տարը— Հավայա պըրագըլըշ պախթ

» եմիկէ— Սէֆալէթ :

Տեկի— Իզտիված վէ էյի ահվալ :

Տեկիրմէկ— Իւմիւտէրին իճրա օլաճագ :

Տեմիք— Տօսթլուգ :

» էլինէն— Էվլէնմէք :

» ժիւշիւրմէկ— Ֆէնսիլի իզտիված :

Տէյիրմէն— Պէօյիւք պիր եէրտէն եարտըմ կէօրէճէքսին

» եափմագ— Էյիլիյինէ պէտէլ ֆէնալըգ կէօ-
րէճէքսին :

» բաշը— Էօմիւրտէ տախմա կիւճլիք :

» իւլիւսմէկ— Հազըր ահվալըըն տէվամը :

Տէյիրմէննի— Ղուրպէթտէ իսէն վաթանընա կիտէ-

Ճէքսին, էրկէն իսէն էղէնէճէքսին, էվլի իսէն էվլատըն օլաձագ:

Տիյնիք— Գարշը ոյանլարը մաղուպ էտէճէքսին:

» զըրըլմը— Գուվզէթուվզիք վէ ղայպ տըր:

» բուրմագ— Եարտըմձը, էվլատ եախօտ դազանձ:

Տինիգ— Տիւմէն:

Տենիզէ տիւմէնիք— Կիւճ հալա տիւչար օլույօրսուն:

Տենիզ զարանլըգ— Թէհտիտ ալթընտա պուլունույօրսուն:

» Ֆուրբունալը— Պիր միրաս ալբագ իչիւն չոդ չալըշաճազսըն, էյէր օլ տէնիզտէն սէլամէթէ չըգար իսէն միրաս ալաճազսըն:

» Տալդար իւմիւտ էթմէտիյին պիր քեար կէօրէնէքսին:

» սէնի իչինէ չէիր իսի— Ղայրի թապիի էօլիւմիւն օլաճագ էր եա կէճ:

Տիսրի— Գարը իչիւն համիւէիկ, էրքէք իչիւն միւյէստէրիք:

Տիվի— Պէօյիւրլիւք վէ չէրէփ տիր, տախմա էյի:

» գուշու— Անմագ իշինտէն իզթիհզա ուռնլաճազ-

Տիրի (րէնիլի)— Խասըլիք: [ալն:

Տիր վերմիք— Զօդ գուրուլտուղուն իչիւն իզթիհզա տըր:

» ալմագ— Պիրի սէնին իչիւն ֆէնալըգ հաղըրլայօր:

Տիրէսր օլմագ— Ալըշ վէրիշտէ մուվաֆին սպիյէթ:

Տիփի— Մուվաֆիագ օլմագ իչիւն զահմէթ չէքէճէքսին:

Տիւշիւք— Մալընտան մահրում գալաճազսըն, տար:

Տիզ— Սոզովլուգ, իւրքմէք: [լըգ:

» Եարալը— Պէօյիւք զայաթ:

Տիզօն— Պէօյիւք պիր գապահաթընտա թութուլա-

ճազսըն. ուզուն իղթիրապ:

Տիւ— Սամիմի տօսթլարըն վար տըր:

» պէյագ— Իշթահ:

» սիլահ— Խասթալըգ:

» Էօգիւրլինմիծ վի էրլէրի չըգմը— Սէֆալէթ, քէտէր:

» պիրմէն— Ֆամիլեանըն պէօյիւմէսի:

» չէմմէն— Ֆէնա պիր չէյ սանա եա տօսթունա իսապէթ էտէճէք:

» սիվրի— Տիւչէրսէ ալուշմէնին էօլիւր:

Տիլէննի— Փարա ալաճազսըն:

» օլմագ— Զօդ սըրըլար անլայաճազսըն:

» Էվինսէ— Նասիպտէն գաղանըպ սէվինէճէքսին:

Տիվար— Ղալիպ օլամալսըն, մալընը չալմագ իսթէ-» սան կէչմէն— ելի կիւն: [յօրլար:

Տիվիր— Թիճարէթինի ղայրիլէր կէօնէնէճէք:

Տիրէն— Սաղլամ իւմիւտ վէ մուվաֆֆազիյէթ:

» զըրըլմը— Սզըր թէհլիքէ, էօլիւմ:

Տիւպին— Կիւլիւնէճէք իշ եափաճազսըն:

Տիւյիւմ— Շիրքէթ իշինէ կիրէճէքսին:

» սէօմմէն— Եվլատընտան եա գարտաշընտան եարտըմ

Տիւյիւն— Քէտէր վէ մահզունիյէթ:

Տիւմմէն— Եօլճուլուգտա զիյան տըր:

» իլէ Տիօլիւմմէն— Անընլէ սուլհ օլաճազսըն:

» արգանսա— Մաղլուպ էտիպ մէսրուր օլաճազսըն

Տիւմմէն— Միւսքիրաթտան վէ ֆէնա սէօպտէն սազըն:

Տիւփիւմմէն չօնուղու— Թէքաշուղտա ալտանմըշըն:

Տիւփիւմ— Սէնտէն եարտըմ իսթէյէճէքլէր:

Տուա էրմին— Պաշգասընըն էլի ալթընտա խըզմէթ էտէճէքսին:

Տուզագ— Պիրինին սըրըընը անլամագ իչիւն արզու էտիյօրըն լաքին կիւ ճլէ անլոյաճազսըն:

» գուրմագ — Տօնթ պիտիյինտէն ալտանածազսըն :
 » ա սիւմէի — Զարար կէօրէձէ քսին վէ պէքլէտիյին
     գորդու թէսքին օլաճագ :
 Տուրդալ = Իշին չող պօղուլուշ, էյի տէյիլ :
 Տօգրօր = Խոթինթագ եա մուհաքէմէ օլունաճազսըն :
 Տօղուշ = Պէ օյիւք մէսէրրէթ :
 Տօղուրմագ = Եէնի պիր տօսթուն օլաճագ :
     » զահմէրկ = Տիւշմէնին դուվիէթլէնէք :
     » գօլայ = Տօղուրան գարը թէհէքտէ տիր :
     » եիիզ = Եանասսիպէն զազանաճազսըն :
 Տօղուրմար հայլանլարն = Բէնկինէ կէօրէ էյի եա
     ֆէնա տըր :
 Տօնուգ = Էմիյէթլի քեար :
     » երի — Եյի զանն էթտիյին իշտէն զիյան կէօրէ :
 Տօսր = Տիւշիւնկին էյի տէյիլ կէրի տուր : [Ճէքսին :
     » կիխնէի = Էմիյէթինտէն զիյան կէօրէձէքսին :
     » իլէ տէօյիււմէի = Սիլէտէն այրըլըզ :

P

Թազր — Թէհէքէլի պիր հալուէսին :
 » իշմէի = Ճէսարէթլի իշ վէ զարար :
 Թազր երմէի = Սէօզլէրին էյի լաքին իճրա էթմէքտէ
     կէվէքսին, պու սէպէպէ զազանաճըն էքսիլիյօր :
 Թահիպ — Ազ մէսէրէթտէն սօնրա չող մէյուս օլաճազսըն
 Թիւզիեար — Քեար վէ զարարընը էյի հիսապ էթ, ի-
     շին պօղուրմագտատըրը : [վար :
 Թիւյա իշխնէի բիւյա կէօրմէի = Զօգ փիքիր իզթիրապըն
     »   »   » նազլ երմէի = Իշինէ էյի պագ-
     մայօրսուն :

Փ

Փակլա — Տէլիիք :
     » եէմէք = Միւմատէլէ :
 Փարա — Գաղանճ էքսիքլէյ վէ զայաթ :
     » սայմագ — Սէնտէն պիր չէյ չալաճազլար :
     » էօտիւնն վէրմէք = Տօնթունա զիյան էտէճէքսին
 Փաս = Զիյանլը պիր իշ եափաճազսըն :
     » եէշիլ = Աղըր խասթալը նշանը տըր :
     » թէմիզլէմէք = Եանլըշլարընը տողրուլտա-
     ճազսըն, ֆագաթ չող ազ մուվաֆֆագ օլաճազսըն :
 Փատիշահ = Իշինտէ միւյէսսէրլիք վէ չէրէփ տիր :
     » օլմագ = Իշինտէ շաշմըշսըն, էսքի ամէլլէրինի
     թագէլէյէրէք մուվաֆֆագ օլաճազսըն :
 Փափագ = Զիյան կէօրէճէքսին :
     » ուզուն սազալը — Տահա զիյանլը տըր : [Ճագ :
     » էօմիւշ=Պէօյիւք պիր քէօթիւլիւք թէսքին օլա
 Փափաղան = Զօգ սէօզլիւլիւյիւն սանա զիյան էտէճէք
     » թութմագ = Սըրըզ գարը եա ախրազ էվլատ :
 Փէթէք = Եալընըզ մուվաֆֆագ օլմայաճազսըն պիր
     արդատաշ ալ :
 Փէհիվան = Գալպինտէ գորդու օլաճագ :
 Փէնիր = Զօգ արզու էթտիյինի ազ պուլաճազսըն :
 Փէննէրէ = Գօնչունտան պիր սըրը անլայաճազսըն :
     » տէն տըշարը չըգմագ — Միւֆլիզլիք :
     » աշաղը տիւշմէք = Սէնտէ մէճմու օլան քէտէր
 Փէտէր = Շէրէփ վէ մէմնունիյէթ
     » էօլտիւրմէք = Շէրէփսիզլիք, ֆէնա մէյլլէր :
 Փէրկէլ = Իշէրին գարըզ վէ նիզամսըզ կիտիյօր :
 Փէրտէ = Աշգըն պէյան օլաճագ :
 Փիրինն = Սէնի հասէտէյէն վար, լաքին հիշ պիր

Թարզլէ զիյան էտէմէյէճէքլէր:
 » Փիշմիշ— Պախթըն տախի աչըլմըշ տըր:
 Փուլ— Էվլէնէճէքսին:
 » Ալուլմազ— Էվլինէ զարիպ ատէմ կէթիրմէքտէն
     սաղըն:
 » Ալմազ— Ֆէնա պիր իշ արգասընա կիտիյօրսըն:
 Փունար— Գօհշուլարտան էյիլիք կէօրէճէքսին:
 Փունարտան սու ալմազ— Խաֆիփ խասթալըգ:
 »   » իչմէք— Պաշզալարըն քեարընա հիս-
     սէտար օլաճապուըն:
 » տա երյզանմազ— Բահաթլըգ վէ զազանձ:
 Փոլիս— Տիւշմէնին զախիւնմիշ ևա զօրդմուշ տըր:
 Փոսթամը— Եօլժուլուզըն կէրի գալաճազ:
 Փօրթուզալ— Կիւզէլ պիր զըզ իլէ կէօրիւշէճէքսին:

❖

Քանէփա— Իշինտէն օսանմաղա պաշլամըշըն:
 » օտունտան— Լիմին պիր հալտասըն:
 » տէմիրտէն— Մուհաքէմէն վար իսէ զայպ էտէ-
     ճէքսին, եօդ իսէ իշլէրին պօզուլաճազ:
 Քեաթիպ— Էօլիւմիւն եազըն տըր, եախօտ զիյան:
 Քեաղըտ— Մէշուս խապէր, եասըն օլաճազ:
 » սիյահ— Գրսսա խասթալըգ:
 » եազըլ— Սըրըըն իշիտիւճէք:
 Քեասէ տօլու— Եարտըմ, քեար եա էվլատ:
 » պօշ— Իւմիւտ էքսիքլիյին օլաճազ:
 » քըրըլմըշ— Եազընըն առքինէ զիյան էտէճէքսին:
 Քեար— Էմվալըն զայ օլաճազ:
 Քէթէն— Էյի խտիւր վէ զազանձ:
 » թօլումը. Սընէթ վէ պօլուղ:

Քէլփիէթէն - Նէ իչիւն պէ բլէյօրսան նախլ օլաճապուըն:
 Քէմիթ - Մուհապէթտէն սօնրա քէտէր:
 » կէմիրմէք - Հազսըզըն լաքին գազանաճազուըն:
 Քէնար- Տօլաշմապտան սօնրա րահաթ էօմր:
 Քէնկէր- Ֆէնալըգ իշլէյէճէքսին լաքին անտէն էյիլիք
     տօղաճազ:
 » եէմէք - Եագրչմազ պիր իշտէ պուլունաճապուըն:
 Քէնտիր- Աղ գաղանձ լաքին թէմինաթլը վէ տէվամի:
 » սիյահ - Այրըւըգ վէ եօլճուլուգ
 » չէքմէք- Տիւշմէնիյին մուվաֆֆապիյէթսիզիյինէ
     սէվինէճէքսին:
 Քէշիշ - Փիւշման օլմազ, թէօվակէ:
 Քէշի - Սէրսէրի հալ, քեամիլէն փախտէսիզ:
 » պէյազ - Սա՛ատէթ, փէտաքեարլըգ:
 » սիյահ - Փէրուշանիյէթ, հիւքմ:
 » սիւրիսիւ - Միրաս:
 Քէսէ պօշ - Ֆէնա պիր տէվըր կէշիրէճէքսին
 » տօլու - Ահվալըն էյիւէնմէյէ պաշլայօր:
 Քէսթանէ - Գարը իլէ նիխա էտիպ կիւճէնէճէքսին:
 » զավրուլմըշ - Եէնի պիր իշ էօյրէնէճէք սէվի-
     նէճէքսին վէ միւսթազպէլինէ փախտէլի օլաճազ:
 Քէտի - Միւրախիւրտէն թաթուլմուշուն:
 Քէրփիին - Էյի դազմնձ, մուվաֆֆապ պինա եափմըշըն:
 Քէրթէնքէլէ - Գօրդու առուզաղը:
 Քէփէնէք - Աշգ արգուլարըն սանա սըզընթը վէրիյօր
     վէ սէնի թէճրիւպէյէ տիւշիւրէճէք:
 Քէրլիք - Թէլաշըն սանա զիյան վէրէճէք:
 Քէօթրիւմ - Ահվալըն էյի օլմազ իւզրէ տիր:
 » օլմազ - Պէյիւք իսիմ ըըգարըպ կէվշէյէճէքսին:

Քէօմիւր - Իշխնաէ կիզիի տիւշմէնին վար,
 » եանմըշ = լէքէլի չէօհրէթ,
 » սէօնմիւշ = էօլիւմ եախօտ հասէտ:
 Քէօյ = Իշէրին կիթափքէ էյիլէն էճէք, վէ իշխնտէն
 չօդ իսթիֆատէ էտէճէքսին: [Կէօնէնէճէքսին:
 Քէօյլիւ = Թամիլեանտան մուհապէթ վէ հիւրմէթ
 » էվինտէ - Մուվագիփազիյէթին էմին տիր:
 Քէօր - Սափտէրունանէ չօդ արտանածագսըն, հէր չէյէ
 » օլմագ - Միւյէսէրլիք: [ինանմա:
 Քէօիէք - Իւմիւտ, գուվիէթ վէ եարտըմ պուլանագսըն:
 » պէօյիւք զափալը իսէ - Մէքրուհաթ, ֆէնալըդ:
 » սանա հիւնմ էտէրսէ - չօդ տիւշմէնէրին վար,
 վէ տէլիթմէք թէհիքէսինտէ սին:
 » իւրիւր իսէ - Տավանը գազանածագսըն էյի տիր
 » այս իւրիւր իսէ - Սէնտէն եարտըմ իսթէյօրլար
 Քէօփրիւ - Ումումի պիր թէհիքէտէն գուրթուլանագ-
 սըն եախօտ ֆէնա պիր իշէ սէյիրմի օլանագսըն:
 » եափմագ - Շէրէֆին եիւքսէճէք ամմա խայըրուզ
 » երգըլմըշ - Կիթմէք ղայրի միւհքիւն:
 Քէօփրիւտէն կիչմէք - Կիւճիւք -
 Քէօք թէմիզէմէք - Փէհրիգքեարլըգ, :
 » թօփլամագ - Մէքալէթ:
 Քիթմապ - Եյի ֆիքիրլէրին նաքեամիլ դալանագ:
 » օգումագ - Պաշգալարլէ տէօյիւչէճէքսին:
 Քիթպիսանէ - Շէրէֆ, թարազզը:
 Քիթիսա - Գալպ րահաթլըլըն օլանագ:
 » եափմագ - Տարլըլա տիւշիւպ աճըյանագսըն
 Քիթիսայա կիթմէք - Չօդ չալըշտըլընա րազմէն աճ
 Քիթտ - Կիզիի իշ իլէ չէրէփսիղ քեար: [գալանագսըն:
 Քիպրիթ - Գավկայա սէպէպ օլանագսըն:

» եազմագ - Արատըլընը պուլամայաճագսըն,
 հօրուլմա:
 Քիրազ - ուոլուպլը քէյփ:
 » թօփլամագ - Էսասսըզ մուվափփազիյէթ:
 » էքշի իսէ - Զափուգ կէչէն քէտէրլէր:
 Քիւրէք - Ֆէնա եւրէք վէ զարըշոգլըգ, սանա զիյան
 վէրէճէքլէր, լաքին սօնու էյի տիր:
 Քիւփ - Սըրըլնը սազլամա արթըգ միւմքիւնսիւգ տիր
 Քիւփիք - Եէքտիկը իւզէրինէ տիւշէր իսէ -- պօլուգ,
 Քիւփէ - Աշգ ալագասը:
 » գուլաղընա թազմագ - Աշգ մուվափփազիյէթի:
 » գուլաղընտան լըզարթմագ - Աշգ ու մէվտա
 մուգփազիյէթսիզլիյի:
 Քիւփիք - Էօքսիւզէրէ էյիլիք էտիպ սէվինէճէքսին:

()

Օգ - Ազրիպալարըն սանա հիլէ եափըյօրլար, տիգ-
 գաթ էթ:
 Ըգումագ - Չօդ տիւշիւնկիւլէրին վար, հէփսիտէ փախ-
 տէսիգ:
 Օթ - Ֆիքրին վէ արդուն էյի տիր, լաքին սահիպ
 օլմայաճագսըն զիրա լայըգ տէյիլսին:
 » եիւքսէք = Սա'ատէթ:
 » թօփլամագ - Արզունա նաիլ օլմագ իւզէրէսին:
 » եէմէք = Տիլ գուրուլուզուրու:
 » գուրու - Էսքի պիր ալանագըն օլանագ:
 Օթէլ - Եվկէլտէն տիւշիւնիւլմիւշ ևօլճուլուգ, դուր-
 պէթլիք հազըլնտա չօդ տիւշիւնիւյօրսըն,
 թիճարէթտէ զայաթ:

Օլուգ— Եսքի պիր տօսթունտան եարտըմ կէօրէճէքսին:
 Թղլազ— Զօնուղույուն խառթալըլընա նշան տըր:
 Օմուզ ըղլազ— Թիքսինմէք:
     » զահիփ— Մահրումիյէթ:
     » շիշմիշ— Իդթիտար, չարէ:
 Օյնամազ— Սհվալըն կիթափճէ թէհլիքէյէ տիւչոր
օլույօր:
 Օյուննազ— Եալընըզ քեարընը տիւշիւնիւյօրուըն, Էվի-
նի տիւշիւն:
 Օյունլար կիւնահսըզ— Եիւրէկ բահաթսըզլըզ:
 Օտա— Իզմիվաճընտան մէմուն գալմայաճազուըն:
     » սիյահ— Իհթիմալիյէթլի զայաթ:
 Օտայա կիրմէք— Էմին գաղանձ:
 Օտուն— Մէզգիին սապիթ վէ մէօհքէմ գալաճադ:
     » եազմազ— Իշյին էմիհյէթի էքսիլէճէք:
     » եղղընը— Աճըլը խապէրլէր:
 Օրազ— Գաղանճըն տէվամը:
 Օրման— Յախտէսիլ թէշէպպիւս, ֆէնա նէթ/ճէլի:
 Օրմանա կիրմէք— Տէօնէմէզ թարզտա զիյանտա սըն:

Փ

Ֆահիշէ— Էքմէյինի եէյէնէր չօզալաճագ:
     » իլէ զօնուշմազ— Գաղանձ վէ չէրէփ:
 Ֆապրիզա— Ուզուն խասթալըդ:
 Ֆասուլիա— Հալընտան մէմուն տէյիլսին, լաքին
սապր էյլէ չափուճագ էյի պիր տէվր
կէլէճէք:
     » եէմէք— Մուվաֆփազիյէթէ նշան:
 Ֆարէ— Ազրիպալարըն սէնի ալտատըպ սօյույօրլար-

» թութմազ— Էվինատէքի կիզլի սըրը անլայա:
ճագսըն:
     » չօգ օլուրսա— Զէհիրլէնմէք:
 Ֆէթիր էքմէք— Գաղանձ եա սէրմայէն արթաճագ:
 Ֆէնէր— Եալ եախօտ եարտըմ:
 Ֆընտըզ— Ղալէսէ էթմէք կիւճլիւքլէրի:
 Ֆըրըն— Իդթիտարըն արթըզ չօգ էյիլիք էտէճէ քսին:
     » եանըյօր իսէ— Պախթ:
 Ֆիլ— Գուվկէթլի տիւշմէնին վար գարշնտա, քի
սէնին աշզընը գարըշտրաճագ:
     » թութմազ— Հէր իշին մուվաֆփագ օլուպ գա-
զանաճազուըն:
     » տիշի— Գըյմէթլի պիր իշ ալաճազուըն, վէ ա-
նըն զըյմէթինի պիլմէյէրէք էլտէն չըզարաճազուըն:
 Ֆիյէթ քէմէք— Խասթալըզ գօրգուսու:
 Ֆիշէնք— Մէմուրիյէթէ նաիլ օլմազ արզուն մուվաֆ-
փագ օլաճագ:
 Ֆիշնէ— Մէրազըլըն չօգլուզունա նշան տըր:
     » եէմէք— Գալպին վէ եիւրէյին րահաթլանաճագ:
 Ֆիսթան— Գարշնտա գուրուլմուշ տուզագ վար:
 Ֆիտան— Թիւքեանընտան եախօտ էվլատընտան սէ-
Ֆիլէնք իւզիւմիւ- Տօնթլուգ. [Վինէճէքին:
     »   »   պէյազ— Մէմունիյէթ:
     »   »   սիյահ— Իւմիւտ քէսիքլիյի:
 Ֆուզարա— Պու կիւն եա եարըն փարա ալաճազուըն:
     » քէնտինի կիօրմէք— Պախթլը օլաճազուըն:
 Ֆուզարայա իշ վէրմէք— Մուվաֆփազիյէթ:
 Ֆուրթունա— Քէօթիւլիւքլէր խիթամ պուլաճագ: Ֆի-
քիր զայիթիյի:

ՊԱԽՆԹ ՔԻԹԱՊԸ

Ա	Ե	Զ	Չ	Տ	Փ
Լ	Բ	Ը	Դ	Ղ	Ր
Յ	Ւ	Գ	Բ	Ճ	Ջ
Ռ	Ն	Շ	Գ	Ճ	Մ
Ց	Ս	Շ	Կ	Ե	Ւ
Ք	Ւ	Վ	Ո	Հ	Չ

ՊԱԽՆԹ ԿԵՕՄԹԵՐԻՆ ԵՍԶԸԼՑՐ

ԻՒԶԷՐՆԵ ԿՇՕԶԻՒՆԻՆ ԳԱՓԱՑԱՐԱԳ ՓԱՐՄԱՂՆՆԵ ԳՅՅԱՑԱԳՍՆ

Պու պախնթ քիթապընտա պախնթ եա հալընը անլամագ իջւն եալընըզ շաբաթ ագշամը եախօտ կիրակի էօյլէ վագթընա զատար պիր տէփա պազմալըսըն:

Ա

Եխւրէյին փաք վէ գալպին թէմիզ տիր, հատտէն զիյատէ մուվաֆֆազիյէթսիզլիք սէնի միւքէտտէր գըլտը, ամմա էյի եխւրէյին իլէ, սէն պիրինձի օյտըն, վէ հիչ սիրինէ զիյան էթմէտին, թէսէլի զէմանըն ուզագ տէյիլ: ձէսուր վէ էմին օլ, վէ չապուճագ հէփսինի ունուտուպ մէսուտ օլաճագսըն:

Բ

Պախնթը վէ էյի սասաթ տօղուշուըն, վէ տախմա էյի գալըրսըն, պիրազ միւքէտտէր կիւնլէր կէլիյօր, ամմա սէն գայզըրզ վէ րահաթ օլ, օձիւմլէսի կէչէճէք վէ սէն չօդ էյիլիք կէօնէնէճէքսին:

Գ

Ֆէնա տտէմին քէօթիւ էֆքեարլարընը իճրա էթտիյին իչուն տէրին չուգուրա տիւչէճէք խտին, ամմա կիթ վէ շիւքիւր էթ, քէօթիւ սասաթը կէչիրտին, իմանըն վէ եխւրէյինտէ օլան գուվէթ սէնի ձէսուր գըլըպ հէր թէճրիւպէտէն խէլառ էթտիէր, քէօթիւ էֆքեարլար իշիթմէքտէն իմթինա էթ վէ տիգգաթըլը օլ:

Դ

Ճէննէթին գափուսը սէնին իչուն աչըլտը ամմա սէն պիլմէտին, չօդ խաթայա տիւշտիւն, չօդ զիօ

յան էթտին, ամմա չօգ պէօյլիւք թէհիքէյէ ուղրամատըն, չիւնքի չապուդ այըլտըն: Խմտի, հէր վազըթ ույանըդ տուր քի պախթըն, վէ էյի պիր միւսթագպէլին օլուն.

Ե

Մէսուտ վէ մէսուռուր օլ, չիւնքիւ շէրիր սէնսէն եըրայըպ էյի եազլաշտը. ճիւմէլէ կէօրտիյիւն մահրումիյէթ խիթամ պուլտու, էպէվէյն միրասընտան վէ տօսթ եարտըմընտան մահրում օլտուն, ամմա իւմիւտիւ քէսմէտին: Պունտան պէօյլէ դազանձ վէ թիճարէթին չօգ օլաճազ, իսմ վէ շէօհրէթ դազանձագսըն, վէ մէսուտ պիր էօմրտէ դալաճագսըն իխթիյարլընա դատար:

Զ

Թամիկեանա զիյնէթ վէ տօսթլարընա շէնլիքսին, լաքին գալպիյին սատէլիյի վէ տօղրու սէօղլիւլիյին սանա տախմա ֆախտէլի օլամազլար, խմտի չօգ տէֆա զիյանլար կէօրիւրսիւն:

Պունտան պէօյլէ սանա տէյիլ քի պիւսպիւթիւն եիւրէյի աչրգլըգ, իլլա պիրազ տէրին տիւշին մէ քլազմ. պէօյլէթիքէ մուվլափիազիյէթ վէ մէսուտիյէթ պուլուրսուն:

Է

Էյ պիչարէ մախլուգ, նասըլ քէտէր էտէր վէ իղթիրապ չէքէրսին, պիւթիւն կիւն սէֆալէթինէս սէպէպ օլույօրսըն, թէնպէլիք էտիպ չալըչմայօրսուն. քէօթիւլիւք տիւշիւնիւպ տօղրու եօլա կիթ-

մէղսին. եալուն սէօյլէրսին, ալտաթըրսըն վէ իփթիրա էտէրսին, ֆիղան էտիյօր վէ փիւչման օլմայօրսուն: Աձէլէ էտիպ քէօթիւ ամէլլէրինտէն տէօն. թաքի բահաթլըգ վէ էյի հալ պուլասըն:

Ը

Նէ՞ իչուն զայպ էթտիյինի պօչ եէրէ արայօրսուն, վաթան միրասընտան մահրում օլտուն, ֆամիիհանա զարիպէշտին վէ տօսթլարընա ատու օլտուն, ամմա պու ձիւմէսինի սէն եափմատըն, իլլա ռէնին պախթըն պէօյլէ իտի. Լաքին շիմտի գարա պախթըյըն միւտտէթի խիթամ պուլտու, եազընտա էյի պիր պախթա նախի օլաճագսըն, պօլուգ վէ իզլէթ կէօնէնէքսին, ճէսուր վէ մէսուռուր օլ:

Թ

Գանատլը գուշ օլուպ չօգ տօլաշտըն, ամմա ուզազը կէօրմէյիպ տիւշիւնկիւլէրինտէ քեամիլ պուլունմատըն, գախմ օլմայան եէրլէրտէ տօլաշտըն, վէ իչինտէն չըգըլմազ եօլլարա կիրաին, հէր խուսուստա սաֆտէրուն օլուպ չօգ զիյան չէքտին:

Կէչմիչ անվալընը քեաֆի սայարագ պունտան պէօյլէ սազըն, ույանըգ օլ ազըլլը վէ միւտէպպիրանէ ֆիքրէր իլէ չալըշ. վէ հէր իշ վէ թէչպպիւսին մուվափագ օլաճազ:

Փ

Կօմրիւյիւն վագթը պօշա կէչտի, աճըլը տըր, ամմա զատէրին էօյլէ իտի, քի զարիպէր սէնի ալտաթսընլար. անլէրէ սէն բատէթինլէ

ույսուն . պու մէյուս կիւնլէրինի կէջրափինտէ .
սանա էյի վէ մէսուտ կիւնլէր կէլէճէք . քի օ կիւն-
լէրտէ տախմա կէջմիշի ղիքր էտէրէք իման վէ
իւմիւտ իլէ չոլըշմայա գատիր օլաճազսըն , չիւնքի
քէօթիւ գատրըյըն գարա կիւնլէրի խիթամ պուլտու :

¶

Իսահակ կիպի գուրպան օլմագա եազլաշտրն ,
գորգտուն ամմա իւմիւտիւնի քէս մէտին . չիւնքի իմա-
նըն դուվէթլի խտի , վէ էմին օլ քի օլ դուվէթլի
իմանըն սանա պէօյիւք մուվաֆփազիյէթ վէ էյի պտխ-
թա նախի ոլմայա զրւազուզ օլաճազ:

Ծէնին նիւանկեահչըն իման վէ սապր տըր ,
գավիլ սազլա օնլարը , օնլար սանա պախթ վէ մէսու-
տիյէթ տիր :

¶

Էյիճէ իշիթ քի նէր չէյ միւթէպէտտիւլ տիր ,
պու կիւնքի էյի անվալըն ուզուն սիւրմէզ վէ պազի
տէյիլ տիր , կիւճիւք , սէֆալէթ կիւնլէրի կէլիպ
պու էօմրիւնիւ տէյիշէպէլիրէր : Իմտի գարդնձա
կիպի զըշըն կէլէճէրինի թէփէքքիւր էտիպ , ոյանրդ
ֆիքր իւէ զախիրէ թօփիտ , ամպար էթ վէ սագ-
լա : Թաքի միւսթազպէլուէ միւհթաճ գալմայասըն , թա
պախթըյըն թէքէրի թէքքար էյիյէ տէօնէնէ զատար :

¶

Զանն էտիյօրսուն քի տէրին վէ քեարլը էֆքեար-
լարըն վար , ամմա եանլրը օլուպ ֆիիլէ կէլմէզէր .
չապուճագ տիւշւնկիւնտէն կէրի տուր : Քիմիափիր

պագրոտան ալթուն եափմագ տիւշիւնիւր ամմա
զաթընտա ալթունը պազըր եափար , պու կիպի տախի
սէն պու էֆքեարլարընտան զարար կէօրիյօրսուն .
չապուգ անը այագ ալթընա ալըպ էյի , հագիգաթ վէ
թէմիզ եօլա սիւլիւք էթ , թաքի ֆէնալըդտան խէլաս
պուլուպ մուվաֆփազիյէթ վէ էյիլիք կէօնէնէսին :

¶

Գըրլանդը կիպի տալտան տալա ուչուչույօր-
սուն . զավի վէ տօղրու իշին հօգ , սէվմի փարլագ
իւմիւտ վէ վատլար սէնին նէ ահվալը հազըրէնի նէտէ-
միւսթազպէլինի թէմին էտէմէզլէր : Իմտի կէջմին
վաթան ահվալընը վէ էյի կիւնլէրինի զիքր էտէրէք ,
եիւրէկիյին սրզուլարընը թա'տիլ էթ վէ զավի ֆիքր
իլէ իլէրի եէօրիւ վէ մուվաֆփագ օլուրսըն :

¶

Թուրնա կիպի ինլէյէրէք սէրվէթիյին զայպը
հագգընտա ֆիզան էտիյօրսուն , քի տիւշմէնլէրին եաղ-
մա էտիպ սէնի նէր չէյէ մէօհթաճ էթտիլէր . վէ սէն՝
պիր զափի մախլուգ օլուպ իսթէմէյէրէք պօյուն
էյտին : Լաքին չիմտի , վազըթ եէթիչմիչ տիր քի
ճիւմէ գայպընը պօլուգ իլէ կէրի պուլմազա միւգ-
թէտիր օլաճազպըն : Ունութմա քի չօգ սէֆիլ վէ
պիչարէլէր վար տըր օնլարա եարտըմ էթմէյէ
պօրծուսուն : Պախթըն էյի տիր :

¶

Ղայրիլէրին էքմէյի իլէ պազէն տօյտուն , ամ-
մա նէ վազըթ էյի պիր ահվալա եէթիչտին , հիչ պիր

սուրէթից մուգապէլթէն պէտէլինի իստէ էթմէտին, մաղրուրլաշտըն վէ նանքէօր օլտուն: Պունուն էչուն ածրլը կիւնէր վէ աղըր ահվալլար չէքձէքսին, էյէր օնլարտան աղատ պուլունմագ իսթէր իսէն, աճէւ է տափ խայրխան օլ վէ նիյմէթլէրինի իստէ էթ հիչ տէյիլ իսէ ադրիպալարընա, եօսա թէհլիքէ զաթէն չօգ ուզագ տէյիլ: Միւսթագպէլին էյի կէօրինմէյօր. էյէր ամէլինի տէյիհմէզ իսէն:

Չ

Զապուճագ մէսէրրէթ սէտալարը իշխաէձէքսին. իւմիւտիւ քէսիք ահվալրնա պէտէլ՝ սանա էյիլիք եէթիշէք, պախթլը կիւնիւն եազըն տըր: Եիւրէկիյին թէմիզլիյի սէնի պէսիք պախթա նախլ էյլէտի, իմտի, խալիքինէ շիւքր էտէրէք մէմնուն վէ մէսուտ եաշա, չիւնքի էյիլիք սանա եազլաշտը:

Պ

Ղազարոս զըյամընտան սօնրա կիւլմէտի, ամմա սէն էյ իղանսըգ օլ գատար տարլրգտան սօնրա կիւլմէքտէն փէրազաթ էթմէտին. վէ տափիմա նէտամէթսիդ գալտըն: Իմտի սէնին այըլըգ վէ միւսթագպէլ էօմրիւն իւղէրինէ տիւշիւնէձէք զէմանըն տըր. քի օլ գատար գարանլըգ վէ շիւպհէտի տիր. աճէլէ էտիպ թավը ու աթվարընը տօղրութ. եօդ իսէ սօնրա փէնա հալտէ փիւշման օլաճագսըն:

Ճ

Մահիր տիլին վէ զէքի ագլըն սանա եարտըմ էթմէտիէր, չիւնքի էյրի եօլտա վէ հազիզաթտան ու-

զագ իտին: Հէնուղ այըլտըն կէչմիշինի թէֆթիշ էթմէյէ. ամմա մաէթթէկսիւֆ քէօթիւ արգատաշլարտան իհաթէ օլմուշ պուլունույորսուն. օնլարա ույմա, տօղրու եօլտան կիթ վէ չապուճտագ քէնտիյին խէլասընը պուլաճադպըն բահաթ վէ մուվաժֆիագ օլաճագսըն:

Մ

Կիւնահքեարըն էօլիւմիւ ֆէնատըր, վէ սէն տափիմա անընլա էօլիւմէ մէյալմըն. հէր էյի չէյի ֆիքրինտէն չըգարմըսըն վէ ահմագ մոււամէլէլէր իւէ էօմրիւյին սօնունա միւրաճաաթ էտիյօրսուն, քի էօմրիւնի զըսալթմազա խըզ նէթ էտէրէր: Ֆիքրինէ գօյտուղուն էֆքեար չօգ մուխաթարալը տըր անը չապուճտագ կէրիյէ սիւր, վէ եալընըզ սանա զըլափուզ ատալէթի սէչէրէք, ատիլ վիճտան իւէ իշէ, էյէր սէֆալէթինի չողալթմագ իսթէմէյօր իսէն, քի էօլիւմ գատար պէօյիւք օլաճագ:

Յ

Իւմիտ չալըշմագսըզ ճիստիյէթ քէսպ էթմէզ, էյէր իշէրին անա եարտըմ էթմէզ իսէ, էյի վէ սափտէրունսըն վէ տափիմա իւմիւտ էտէրսին, «իման ամէլսիզ էօլիւ տիր» տէյօր Քիթապը Մուզստէս, պէօյիւտէ իւմիտ զայրէթ էթմէզտէն ֆախէսիզ տիր: Թէնպէլիք վէ զայզըսըզլըզընը պըրագ, վէ չապուճտագ պախթիյար օլաճագսըն, չիւնքի երլորզըն խայըր տըր:

Վ

Կէմի կիպի սալլանտըն, վէ եալան տօսթլարըն եարտըմ էթմէտիւէր: Տահա չօգ վագաալարըն վար, աճը կիւն վէ զափիւիք կէօրէճէքսին, ամմա ճիւմէսիւ կէ-

չէնք, աթէշտէ գալլ օլմուշ ալթուն կիպի սիւզիւս լիւպ վէ թէմիզէնէնքսին վէ սէլամէթ լիմանը նա էրէրէք մէրուր օլաճազսըն:

2

Լաթիֆ զամպադ իտին վէ սօլտուն, ամմա ֆազիլէթիյն քէօքիւ թէքրար տալլանարագ սապր իլէ գուվզէթէնտին, վէ եազըն տըր օլ վազըթ քի, օլ տէմ քէրիմ էլլէր իլէ գուվզէթէնմիշ, տահա ֆազիլ վէ մէսուտ օլարագ, չէնլէնէնքսին քէնտին խանէն իչուն չէրէֆ վէ իզզէթ օլաճազսըն:

3

Ավճընըն տուզաղը սէնի էզէմէտի, չիւնքի ֆազիլէթին իլէ օնու այադ տլթընա ալապիլտին, ամմա աճընաճագ չէյ տիր քի մուվաֆֆազիյէթին իլէ մազրուրլանտըն, էյէր քի տահա մազրուր օլուպ շախսընա սըզընաճագ օլուր իսէն տահա չօդ ուղուրսուղ կիւնլէրին վար, իստի պէօյիւք նասիհաթը եանի «հէր սաաթ ույանըդ տուրուն» քէլամընա տիզգաթ էթ, բապպա իւմիտ էյլէ վէ հէր քէօթիւլիւք մահվ օլուր:

2

Տիւնեատա գապահաթսըլ ճէզա եօդ տըր, վէ սէն նէ եափտըզընը ունութարագ, ճիւմլէ չէքտիյին պէլայը պախթընա համլ էտիյօրսուն, քի եալընըզ ամէլիյին նէթիճէսի տիր: էյէր օնլարտան զուրթուլմագ իսթէյօր իսէն, ամէլինի էյիյէ թէպտիլ էթ վէ չապուճագ մուվաֆֆազիյէթ պուլուպ մութլու պիր հօմր սիւրէնէքսին:

4

Զօդ տէֆա մուհարէպէյէ սէպէպ դարըլար վէ մէնփաաթփէրէսթլիք սայըլմըշ տըր: Պու մէսէլէյի թէֆթիշ էթմէք լիւզիւմսիւզ տիր, ամմա լազըլմ տըր տէմէք, քի սէն պու իքսինտէն տախի գլավուզ- լանարագ էփէյի ֆէնալզ պուլտուն, վէ շիմտի հէր լանարագ էփէյի ֆէնալզ պուլտուն կեօրիւնիւյօր իսէնտէնէ գատար ֆիւշման օլմուշ կեօրիւնիւյօր իսէնտէնէ էսքի եօլունտան պիւթիւն պիւթիւնէ կէրի ելը- րամտաըն: Իսթէր իսէն քի էյի միւսթազպէլին օլ- ուն, էվլիւքի ամէլլէրինի թէրք էթ վէ էյի օլ:

5

Դայրէթէրին դանտիլ կիպի պաշգալարա նուր վէրտի, շախսի մէնփաաթընը տիւշիւնմէյէրէք չօդ նէփաինքեար օլտուն, լաքին սանա զարը նանքէօր պուլունտուլար. ֆագաթ իւմիւտիւնի քէսմէ, պիր թաս սույուն պիլէ իւձրէթի վար: Զապուճագ թէսէլլի պախչ պիր էլ պուլաճազսըն, քի հէր խուսուստա սէնին էյիլիքլէրիյին պէտէլինի վէրէճէք վէ խօշնուտ պիր էօմրիւն օլաճագ:

6

Զօնուգլուզլընտան պէրու պիւթիւն էօմրիւն մուհարէպէ վէ տէօվիւշ օլտու, լաքին օլ մուհարէպէտէն տահա զալիպ չըգմատըն, չիւնքի իւմիւտ քէսիքլիյի իւզէրինէ հիւքմ էթտի, էմին օլ քի սէնին զալիպ միւսթազպէլին եազըն տըր, անըն մէյվէսինի կէսնէնէնէճէքսին, եալընըզ գավի ֆիեր իլէ հալը հազըր սարսըլմազ եօլունու իլէրի սիւր: Պախթըն էյի տիր:

7

Սանա մէպտէ հալինտէ թէմիզ գալպ վէ էյի:

ամէլ սէչտին, ամմա այնիսի սէնի պուլմատըզընտան
քէտէր էթմէքտէսին, լաքին եանըլըյօրսուն, էյի իշ-
լէմէյ պօրձլուսըն, չիւնքի միւժէ սէսինի երադ-
տան իշխտէծէքսին. վէ աղ վագըթտան պու հաղի-
գաթա իդնա օլաճազաըն. եփրէկիյին թէմիզլիյի վէ
էյի ամէլըրիյին մէյլէսի օլարագ մութլու պիր հաւ
կէօնէնէծէքսին:

¶

Կէօգլէրին տախմա եօգարը պագըյօրլար, ագլըն
տախի եօգարըլարտա ուչույօր, թէվազուլնը վէ բահաթ
էօմրինիւ ունութտուն, փարլագ պիր վագտատան
գափըլտըն քի շինապ կիպի կէչտի, ուչույօր. տահա
տար կիւնլէրին կէլէծէք քի ուզուն սիւրէծէքլէր, կօյլէ
իսէ ահվալըյըն թէպէտափւլիւ էլինտէ տիր, թէֆէք-
քիւրլէրինի թատափիւ էթ վէ մուվափփագ օլուրսուն:

§

Բապս սանա մէսուտ եաշամագ իչուն ֆուր-
սաթ վէրմիշ իտի, ամմա սէն օլ սէմափի վէրիկիյի
թագտիր էթմէտին, վէ տահմա նէվաի նէֆոսնիյէլը
արդասընտան օլտուն: Խմտի թապիի իտի քի սօնրա
փիւշման օլաճագ իտին վէ փիւշման օլտուն, ամմա զա-
յաթընը կէրի էլտէ էտէմէտին: կօյլէ իսէ, սէն քէն-
տինէ հէսապ վէր, թէվազու էտիգ շէնլէթտէն կէրի
տուր, էյէր իսթէյօր իսէն քի դայպ էթտիյին պախ-
թընը կէրի էլտէ իտէսին:

¶

Պիր սանիյէ պիլէ զայպ էթմէ, թէմպէլիքլէ զայպ
էթտիյին վագըթ վէ փարան հատտէն զիյատէ օլ-

տու: Աօըլ իշլէլէծէք սանիյէ տիր, հէր նէ քի դալ-
պինէ գօյ նուշ իսէն, անիտէ օնու իմրա էթմէյէ պաշ-
լա, վէ էմին օլ քի թէմամէն մուվափփագ օլաճաղ-
սըն: Սծէլէ էթ, տահա վագըթ վար իքէն, իշլէ վէ
սանա հէր չէյ մուվափփագ օլաճագ, վէ չօդ մէմնուն
օլաճաղսըն:

¶

Արդու էթտիյին շէյէ նաիլ օլտըն վէ անիտէ մուհապ-
պէթին սօլուտու, սանա մէսուտիյէթ ատտ էթտիյին:
շիմտի սանա աղրըյա սէպէպ տիր, սէն ինթիխապըն-
տա չօդ եանըլտըն, հէր նէ զատար սէնի պու ինթի-
խապա սէվզ էթմէյէ պիր սէպէպ վար իտի, լաքին,
սէն աղատ իտին, մուգավէմէթ էտէպէլիր լտին,
հալպու քի կէվէք պուլունտուն, ևէլասըն իչուն
պաշգտ եօլ եօգ տըր, հէր շէյի պրագ վէ ակատ օլ:

¶

Վիճուտիյին խասթէլիկի իլէ երիտին, վէ ճան
իլէ տիւշտիւն, չիւնքի վագիփէնէ գարշը սատըզ պու-
լունմատըն, նէ վիճտանըն սէսինի, նէտէ զանօնլարըն
պէյտաթընը իշլիթտին, սանա մէշզուլյէթ հալինուէ
ֆէնա սէօզ վէ ֆինա իշի սէչտին, անլէր սէնի սէ-
ֆալէթին պու կէչիծի գափուտունա նէթիշտիրտիէլը
քի օնտան գուրթարմագ իչուն լիսանընը վէ իշինի
էյիյէ թէպտիլ էթմէյէ պօրձլուսուն, իշթէ եալընըզ
պունուն իլէ էյի կիւնլէրէ պէքլէյէպիլիրսին,

¶

Խալիգինէ համտ էթ քի շէրէֆլի եբլուզ ալ-
թընտա տօղտուն, սազլամ վէ տինձ օլտուն, հէմ տա-

իսի ազըլլը վէ թակէմ բլէ տախի գեղի, օլտուն լաքին
էյվան քի սէն ինսան հալինի տէյլշիլմիշ զանսէ տէ-
րէք, միւսթագպէլին իչուն թէվազու էթմէտին, գա-
զնըպ միւսրիւֆ օլտուն վէ թէլէփ էթմին։ Իմտի
զանըպ միւսրիւֆ օլտուն վէ թէլէփ էթ, վէ չա-
եանլըլարընը տօլրուլթմազա աճէլէ էթ, վէ չա-
պումագ գայպ էթմիյին պախթընը կէրի պուլածագ-
սըն։ Պախթըն իւմիտ վար տըր։

Սանա սօն Ք եազըսը չըգտը, պիւթիւն իշլէրի-
յին թաթհիրի իչուն, քի օնլար սէպէպինտէն չօդ ֆէ-
նալըգ չէքտին, ամմա մէսրուր օլ, զիրա եանլըլարընը
պիլմէյէ գատիր օլտուն, լազըմ տըր քի եանլըլըգւա-
րընը տօլրուլթմազա հազըր օլմալըսըն։ Չէքտիյին
սանա եէթէր օլտու, քէթարէթին միւթէմմէլ տիր. վէ
պէօյիւք մէսէրրէթ վէ պախթ եազըն տըր, քի պիւ-
թիւն էօմրիյիւն սօնունա գատար կէօնէնէճէքսին։

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623346

ՄԱԹՊԱՍՄԸՆՉՏԱՆ ՊՈՒԼՈՒՄԱՆ ՔԻՐԱՊԼԱՐ

	<u>Դրշ.</u>	<u>Առև.</u>
Ա. Գիրգոր Լուսաւորիչ	25	
Ելենօվէքա հիբես չսի	30	
Աղօթազիրք - Դրախտի Գուռ	75	
Յովսէի Գեղեցիկ	10	
Ռիւյա վէ պախթ քիթապը	25	
Հայր Աբրահամըն Խաճակը գուրպան		
Էթմէսի	5	
Հնդարձակ Երազահան. Բաղդացոյց	30	

ՏՊԱՐԱՆ “ԱԶԱՏ”

Յ. ՏԵՐ ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԻԱՆ և Յ. ՈՒԶՈՒՆԵԱՆ

**Place de Canon (Souk Séyaghine) No 101
BEYROUTH**

ՕԺՏՈՒԱՆ Է ԲՈԼՈՐՈՎԴԻՆ ՆՈՐ

**ՀԱՅԵՐԵՆ, ՖՐԱՆՍԵՐԵՆ ԵՒ ԱՐԱԲԵՐԵՆ ՏԱՐԵՐՈՎ
Կ'ԱՏԱՆՃԵԿ ԱՄԷԿԻ Կարգի ՏՎԱԳՐական գործեր
Հաշակաւոր և մաքուր գործ, դիւրամառչելի գին**

ՖԻՅԱԹ 25 ԴՐՅ. ՍԻՒՐԻ